KRITERIJI PRAĆENJA I OCJENJIVANJA

(prema Kurikulumima nastavnih predmeta)

1. razred osnovne škole

Dolores Gale, Jasminka Sačer

OŠ Sveti Đurđ, 2024./2025.

KRITERIJI PRAĆENJA I OCJENJIVANJA

1. razred osnovne škole

Ocjenjivanje i praćenje učenika je proces koji se provodi tijekom cijele školske godine i treba biti rezultat kontinuiranog praćenja učeničkog rada.

Na početku školske godine treba napraviti inicijalni uvid u učenička znanja i sposobnosti kako bismo imali ishodišnu točku od koje ćemo nastaviti pratiti rad te na koju ćemo se moći referirati tijekom školske godine. Pomoću inicijalnog uvida uvidjet ćemo napredak učenika i lako ćemo ocijeniti učenika s obzirom na njegov osobni napredak.

Prilikom ocjenjivanja treba osigurati podjednake mogućnosti za učenike, poštovati učenikovu osobnost i dati svakom učeniku jednaku priliku.

Kriteriji praćenja i ocjenjivanja koji slijede izrađeni su prema *revidiranoj Bloomovoj taksonomiji znanja (1956.) (Andersen i Krathwohl, 2001*.). U *revidiranoj Bloomovoj taksonomiji znanja* za opis razina znanja koriste se glagoli umjesto imenica jer je mišljenje aktivan proces a obrazovni ciljevi do kojih se dolazi učenjem opisani su kao različiti oblici mišljenja.

Budući da je cilj školovanja priprema učenika za rješavanje problema s kojima će se susretati u svakodnevnom životu, za rješavanje tih složenih problema nije dovoljno dosjećanje i reprodukcija, nužno je razvijati njihove sveukupne potencijale. Stoga je važno poticati ih da koriste širok spektar intelektualnih sposobnosti.

Ciljevi učenja i ponašanja koja učenik koristi tijekom učenja razvrstani su u 3 kategorije koje su međusobno povezane i preklapaju se.

1. kognitivna (intelektualna sposobnost ili znanje ili mišljenje)
2. afektivna (osjećaji ili odnos ili stav)
3. psihomotorička (fizičke vještine ili ono što osoba može činiti)

Ovi kriteriji praćenja i ocjenjivanja učenika napisani su uvažavajući i referirajući se na Kurikulume za pojedine nastavne predmete te po ishodima svih šest predmeta u 1. razredu. Kako su sami kurikulumski ishodi široko postavljeni i njihovo ostvarivanje predviđeno je na razini cijele nastavne godine, za njih nismo niti radile razradu elemenata vrednovanja koji će pratiti pojedinu ocjenu već smo elemente vrednovanja za svaku ocjenu određivale uz razradu svakog određenog ishoda.

Ocjena „negativan“ nije posebno razrađena kako bi se izbjegao niz nemotivirajućih, negativnih formulacija o učenikovu znanju, postignućima ili napredovanju. Predlažemo da se uz ocjenu negativan upiše formulacija „**učenik nije ostvario zadani ishod,** te u nastavku ishod koji nije ostvaren, npr. ***odgovara na pitanja o zadanom tekstu*.**“

Uz neke ishode u svim predmetima (npr. ishod *OŠ HJ B 1. 3. Učenik izabire ponuđene književne tekstove i čita/sluša ih s razumijevanjem prema vlastitome interesu*) ne postoji kriterij za numeričko vrednovanje, već se ti ishodi prate isključivo pisano, u rubriku u imeniku učenika.

Prijedlog postotne skale za ocjenjivanje pisanih provjera

POSTOTAK	OCJENA
0 % – 50 %	nedovoljan (1)
51 % - 64 %	dovoljan (2)
65 % - 79 %	dobar (3)
80% - 90 %	vrlo dobar (4)
91% - 100 %	odličan (5)

Objašnjenje za računanje bodova prema navedenoj postotnoj skali na primjeru pisane provjere koja ima 24 boda.

ocjena nedovoljan – 0 – 11 bodova

51 · 24 : 100 = 12.2 - ocjena dovoljan – 12 - 15 bodova

64 · 24 : 100 = 15.3 - ocjena dobar – 16 - 18 bodova

79 · 24 : 100 = 18.9 - ocjena vrlo dobar – 19 - 21 boda

91 · 24 : 100 = 21.8 - ocjena odličan – 22 - 24 boda

broj bodova u provjeri

Nakon cjelogodišnjeg praćenja zadatak učitelja je donijeti zaključnu ocjenu. Ona nije niti treba biti aritmetička sredina pojedinačnih ocjena već se oblikuje temeljem svih prikupljenih informacija o ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Kako se svi su elementi vrednovanja po svim nastavnim predmetima isprepliću, tako su i jednako vrijedni pri donošenju zaključne ocjene.

NASTAVNI PREDMET: HRVATSKI JEZIK

Sastavnice vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik su:

- ✓ *hrvatski jezik i komunikacija*
- ✓ *književnost i stvaralaštvo*
- ✓ *kultura i mediji.*

Sadržaj vrednovanja u nastavnom predmetu su:

- *razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)*
- *rješavanje zadataka pisane provjere znanja*
- *rješavanje problemskih zadataka*
- *tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja*
- *izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu*
- *obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja*
- *izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *pisanje sastavka na određenu temu prema unaprijed zadanim smjernicama i utvrđenim kriterijima*
- *izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.*

Oblici vrednovanja naučenog su:

- *usmene provjere, pisane provjere zadatcima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa;*
- *predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici,*
- *praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl.*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Hrvatski jezik.

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA: **HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA**					
ISHOD: OŠ HJ A. 1. 1. Učenik razgovara i govori u skladu s jezičnim razvojem izražavajući svoje potrebe, misli i osjećaje.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama“* po zadanim elementima.	Djelomično razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama.	Razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama uz poticaj i dodatna pitanja.	Samostalno oblikuje razgovor u skladu sa svojim interesima i potrebama uz manji poticaj.	Samostalno i bez poticaja razgovara u skladu sa svojim interesima i potrebama te primjenjuje pravilnu jezičnu intonaciju.
postavlja jednostavna pitanja;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„postavlja jednostavna pitanja“* po zadanim elementima.	Postavlja jednostavna pitanja uz stalni poticaj.	Postavlja jednostavna pitanja i primjenjuje upitne riječi.	Postavlja jednostavna pitanja koja uz poticaj proširuje i pravilno koristi upitne riječi.	Pravilno formulira upitne rečenice bez poticaja i pomoći, upitne riječi koristi jezično ispravno i u duhu jezika govorenja.
odgovara cjelovitom rečenicom;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„odgovara cjelovitom rečenicom“* po zadanim elementima.	Na postavljena pitanja odgovara kratkom, gramatički nepravilnom i nepotpunom rečenicom.	Odgovara na postavljena pitanja kratkim rečenicama.	U većoj mjeri potpuno odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom čineći manje greške.	U potpunosti odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom koju produbljuje i proširuje.
upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti, izvoli;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti, izvoli“* po zadanim elementima.	Upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti i izvoli ne shvaćajući njihovo značenje u aktivnosti govorenja.	Upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti i izvoli bez dodatnog konteksta.	Upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti i izvoli uz kraće dodatno pojašnjenje.	Upotrebljava riječi: molim, hvala, oprosti i izvoli jasno i uz pojašnjenje i te su riječi dio svakodnevne samostalne komunikacije.
govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u*	Rečenice povezuje u kraću cjelinu isključivo uz predložak i navođenje.	Govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu uz	Govori više cjelovitih rečenica tematski povezanih u cjelinu.	Inicira razgovor koji povezuje u cjelinu bez poticaja i navođenja te rečenice suvislo i jasno

	cjelinu“ po zadanim elementima.		dodatna pitanja i sugestije učitelja.		povezuje u tematsku cjelinu.
izgovora glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„izgovora glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem“* po zadanim elementima.	Djelomično izgovara glasove i naglašava riječi uz pomoć reprodukcije.	Izgovara glasove i naglašava riječi uz pomoć reprodukcije.	Izgovara glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem.	Izgovora glasove i naglašava riječi točno i elokventno u skladu s jezičnim razvojem.
točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi“* po zadanim elementima.	Greške u intonaciji kao i netočan poredak riječi u rečenici uočava isključivo pomoću modela.	Prema zadanim smjernicama točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi.	Točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi.	Spretno, samostalno i točno intonira rečenicu s obzirom na priopćajnu svrhu i poredak riječi u rečenici u skladu s jezičnim razvojem i dobi.
poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora“* po zadanim elementima.	Poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora isključivo uz stalno podsjećanje na norme lijepoga ponašanja.	Većinom poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora.	Poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora.	Poštuje pravila uljudnoga ophođenja tijekom razgovora spretno i argumentirano.
ISHOD: OŠ HJ A. 1. 2. Učenik sluša jednostavne tekstove, točno izgovara glasove, riječi i rečenice na temelju slušanoga teksta.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora“* po zadanim elementima.	Sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora uz težu koncentraciju.	Sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora uz povremeno skretanje pažnje na sadržaj.	Sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora.	Sluša jednostavne tekstove iz različitih izvora s aktivnom pažnjom i interakcijom.
odgovara na pitanja o slušanome tekstu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„odgovara na pitanja o slušanome tekstu“* po zadanim elementima.	Kratko i nepotpuno potpuno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Odgovara na pitanja o slušanome tekstu uz stalno navođenje.	Odgovara na pitanja o slušanome tekstu.	Samostalno i potpuno odgovara na pitanja o slušanome tekstu.

postavlja pitanja o slušanome tekstu; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„postavlja pitanja o slušanome tekstu; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi“* po zadanim elementima.	Postavlja pitanja o slušanome tekstu prema predlošku, a ne samostalno; sluša i razumije jasnu i kratku uputu i postupa prema uputi uz navođenje i korak po korak.	Postavlja jednostavna pitanja o slušanom tekstu; sluša i razumije jednostavniju uputu i postupa prema njoj.	Postavlja pitanja o slušanome tekstu; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi.	Inicira postavljanje pitanja o slušanome tekstu te ih produbljuje; sluša i razumije uputu i postupa prema uputi brzo i točno.
točno ponavlja izgovor glasova i čestih riječi te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„točno ponavlja izgovor glasova i čestih riječi te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu“* po zadanim elementima.	Nakon višekratnog i učestalog ponavljanja čestih riječi i glasova iste ponavlja i pravilno intonira zadane rečenice.	Točno ponavlja izgovor glasova i čestih riječi te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu.	Točno izgovara učestale glasove i riječi te primjenjuje pravilnu rečeničnu intonaciju.	Točno izgovora glasove i riječi hrvatskoga standardnog književnog jezika, te intonira rečenice s obzirom na priopćajnu svrhu.
spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora“* po zadanim elementima.	Teže spoznaje značenje riječi na temelju vođenog razgovora.	Spoznaje značenje riječi na temelju vođenog razgovora uz dodatna pojašnjenja.	Spoznaje značenje riječi na temelju vođenoga razgovora.	U svakodnevnom govoru koristi i produbljuje riječi na temelju razgovora.
ISHOD: OŠ HJ A. 1. 3. Učenik čita tekstove primjerene početnomu opismenjavanju i obilježjima jezičnoga razvoja.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
razlikuje slovo od drugih znakova; prepoznaje slova;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„razlikuje slovo od drugih znakova; prepoznaje slova“* po zadanim elementima.	Razlikuje slovo od drugih znakova uz dopunu i pojašnjenje, prepoznaje dio slova.	Razlikuje slovo od drugih znakova; prepoznaje većinu slova.	Razlikuje slovo od drugih znakova i prepoznaje slova čineći manje greške.	Razlikuje sva slova i prepoznaje ih samostalno i bez poticaja.
povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u*	Teže povezuje napisano slovo s glasom; povremeno povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu.	Povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu	Povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu.	Samostalno i točno povezuje napisano slovo s glasom; povezuje glasove i slova u slogove i cjelovitu riječ te riječi u rečenicu s lakoćom.

	rečenicu" po zadanim elementima.		uz manje greške i dodatni poticaj.		
čita riječi, rečenice, tekstove primjereno početnomu opismenjavanju;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„čita riječi, rečenice, tekstove primjereno početnomu opismenjavanju"* po zadanim elementima.	Čita kraće riječi i rečenice metodom slovkanja.	Sporo i nesigurno čita riječi, rečenice i tekstove primjereno početnomu opismenjavanju.	Čita riječi, rečenice i tekstove primjereno početnomu opismenjavanju.	Brzo i tečno čita rečenice i tekstove primjereno početnomu opismenjavanju.
odgovara na jednostavna pitanja nakon čitanja teksta;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„odgovara na jednostavna pitanja nakon čitanja teksta"* po zadanim elementima.	Nakon čitanja teksta odgovara na jednostavna pitanja uz stalni poticaj i potpitanja.	Odgovara na jednostavna pitanja nakon čitanja teksta.	U većoj mjeri potpuno odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom čineći manje greške.	U potpunosti odgovara na postavljena pitanja cjelovitom rečenicom koju produbljuje i proširuje.
postavlja pitanja primjereno početnom opismenjavanju;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„postavlja pitanja primjereno početnom opismenjavanju"* po zadanim elementima.	Postavlja jednostavna pitanja uz stalni poticaj.	Postavlja jednostavna pitanja i primjenjuje upitne riječi.	Postavlja jednostavna pitanja koja uz poticaj proširuje i pravilno koristi upitne riječi.	Pravilno formulira upitne rečenice bez poticaja i pomoći, upitne riječi koristi jezično ispravno i u duhu jezika govorenja.
prikazuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta (npr. Matematika, Priroda i društvo...)	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prikazuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta"* po zadanim elementima.	Podatke u grafičkim prikazima čita isključivo uz pomoć nastavnika.	Uglavnom samostalno čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.	Čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.	Prikazuje, povezuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.
ISHOD: OŠ HJ A. 1. 4. Učenik piše školskim formalnim pismom slova, riječi i kratke rečenice u skladu s jezičnim razvojem.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
povezuje glas s odgovarajućim slovom; razlikuje slova od drugih znakova; povezuje	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„povezuje glas s odgovarajućim slovom; razlikuje slova od drugih*	Povezuje određene glasove s odgovarajućim slovima čineći greške; razlikuje neka slova od drugih	Većinom povezuje glas s odgovarajućim slovom te razlikuje slova od drugih znakova; povezuje	Povezuje glas s odgovarajućim slovom; razlikuje slova od drugih znakova; povezuje glasove i slova	Povezuje glas s odgovarajućim slovom točno i pravovremeno; razlikuje slova od drugih znakova bez greške;

glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu;	*znakova; povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu"* po zadanim elementima.	znakova; povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu uz pomoć i poticaj.	glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu uz povremena slovkanja i slogovno čitanje.	u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu.	povezuje glasove i slova u cjelovitu riječ, a riječi u rečenicu ispravno i jasno.
piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma"* po zadanim elementima.	Griješi u pisanju velikih i malih slova školskog formalnog pisma jer ne poznaje sva usvojena slova školskog formalnog pisma.	Piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma uz greške i zamjenu slova.	Piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma uz manja odstupanja (prelazi redove).	Točno i pravilno piše velika i mala slova školskoga formalnog pisma.
prepisuje riječi i rečenice;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepisuje riječi i rečenice"* po zadanim elementima.	Prepisuje jednostavnije riječi i rečenice nepravilno pišući velika i mala zadana slova u zadatcima.	Prepisuje riječi i rečenice bez naglaska na urednost napisanoga.	Prepisuje riječi i rečenice vodeći računa o obliku slova i rečeničnim znakovima.	Pravilno i uredno prepisuje riječi i rečenice vodeći računa o obliku slova i rečeničnim znakovima.
samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima"* po zadanim elementima.	Povremeno samostalno piše riječi i rečenice samo s nekim naučenim slovima, izostavlja slova koja nisu naučena ili ih mijenja s nekim drugim slovima.	Samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima prema uputama i uz pojašnjenja.	Samostalno piše riječi i rečenice samo naučenim slovima uz greške u pisanju nekih slova.	Samostalno piše riječi i rečenice naučenim slovima točno, lako i pravovremeno jer je usvojio zadana slova školskog formalnog pisma te ih piše pravilno primjenjujući dosad obrađena jezična pravila u pisanju.
oblikuje kratak pisani tekst primjeren početnomu opismenjavanju;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„oblikuje kratak pisani tekst primjeren početnomu opismenjavanju"* po zadanim elementima.	Uz stalni poticaj i navođenje oblikuje kratak pisani tekst ne vodeći računa o primjeni pravopisnih pravila.	Oblikuje kratak pisani tekst u formi odgovora na postavljena pitanja.	Oblikuje kratak pisani tekst primjeren početnomu opismenjavanju.	Samostalno oblikuje pisani tekst razrađujući priču i vodeći računa o urednosti i strukturi fabule.
ističe pisanje velikog početnog slova: prva riječ u rečenici, vlastita	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„ističe pisanje velikog početnog*	Metodom pokušaja i pogrešaka piše veliko početno slovo u	Ističe pisanje velikog početnog slova (prva riječ u rečenici, vlastita	Ističe pisanje velikog početnog slova (prva riječ u rečenici, vlastita	Promatrajući primjere samostalno donosi pravopisna pravila za

imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju;	*slova: prva riječ u rečenici, vlastita imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju"* po zadanim elementima.	rečenici, imenima i prezimenima ljudi te naseljenih mjesta u okružju.	imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju) samo na poznatim primjerima. Pravopisna pravila ne prenosi na ostale primjere.	imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju) primjenjujući naučena pravopisna pravila.	pisanje velikog početnog slova (prva riječ u rečenici, vlastita imena i prezimena ljudi i imena naselja ili mjesta u užem okružju) te ih koristi u pisanju.
piše rečenični znak na kraju rečenice	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„piše rečenični znak na kraju rečenice"* po zadanim elementima.	Uz stalna podsjećanja piše rečenični znak na kraju rečenice.	Piše rečenični znak na kraju rečenice uz povremena podsjećanja.	Piše rečenični znak na kraju rečenice.	Samostalno određuje vrstu rečenice te analogno tome zaključuje koji znak staviti.

ISHOD: OŠ HJ A. 1. 5. Učenik upotrebljava riječi, sintagme i rečenice u točnome značenju u uobičajenim komunikacijskim situacijama.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice"* po zadanim elementima.	Izabire isključivo poznate riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice uz više vremena i pomoći.	Povremeno izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice uz dodatne upute.	Izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice.	Izabire riječi kojima razumije značenje i njima oblikuje sintagme i rečenice s lakoćom i sigurnošću u izvedbu.
traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije"* po zadanim elementima.	Ponekad objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije, ali mu je i tada potrebno dodatno pojasniti i približiti nepoznate riječi.	Učenik povremeno traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije isključivo od učitelja.	Traži objašnjenje za značenje riječi koje ne razumije od učitelja, ali s rječnikom i drugim medijima koristi uz pomoć i upute.	Učenik sam istražuje značenja nepoznatih riječi koristeći se rječnikom ili digitalnim medijima.
objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora"* po zadanim elementima.	Objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora uz pojašnjavanja i pojednostavljeni vođeni razgovor.	Objašnjava vlastitim riječima značenje nekih nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora.	Objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora uz nezamjetne greške u značenju riječi.	Objašnjava vlastitim riječima značenje nepoznatih riječi nakon vođenoga razgovora primjenjujući pravilnu intonaciju i produbljuje svojim primjerom.

traži nepoznate riječi u dječjem rječniku poznavajući abecedni poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„traži nepoznate riječi u dječjem rječniku poznavajući abecedni poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi“* po zadanim elementima.	Traži nepoznate riječi u dječjem rječniku uz pomoć i predložak djelomično poznavajući abecedni poredak riječi. Čita slovkanjem objašnjenje značenja riječi i razumije nakon višekratnog ponavljanja.	Traži lakše i kraće nepoznate riječi u dječjem rječniku poznavajući abecedni poredak riječi čineći manje greške i relativno uspješno čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi.	Traži nepoznate riječi u dječjem rječniku većinom poznavajući abecedni poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi uz poneko slogovno čitanje.	Traži nepoznate riječi u dječjem rječniku poznavajući abecedni poredak riječi i čita s razumijevanjem objašnjenje značenja riječi te povezuje novo sa već naučenim u smislenu cjelinu.
ISHOD: OŠ HJ A. 1. 6. Učenik prepoznaje razliku između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika“* po zadanim elementima.	Prepoznaje različitost u kratkim i učeniku poznatim riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.	Ponekad prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika uz zadani predložak.	Prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika prema zadanom primjeru.	Prepoznaje različitost u riječima (izraznu i sadržajnu) između mjesnoga govora i standardnoga hrvatskog jezika.
prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku“* po zadanim elementima.	Učenik teže prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku.	Prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku u poznatim riječima i učeniku lako razumljivim riječima i izrazima uz dodatna pojašnjenja nekih riječi.	Prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku čineći poneke greške.	Prepoznaje naglasnu različitost riječi u mjesnome govoru i standardnome hrvatskome jeziku točno i lako.
ISHOD: OŠ HJ A. 1. 7. Učenik prepoznaje glasovnu strukturu riječi te glasovno analizira i sintetizira riječi primjereno početnomu opismenjavanju.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**

prepoznaje glasovnu strukturu riječi; uočava početni, središnji i završni glas u riječi;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepoznaje glasovnu strukturu riječi; uočava početni, središnji i završni glas u riječi“* po zadanim elementima.	Prepoznaje glasovnu strukturu riječi uz upute i primjere; uočava početni, središnji i završni glas u riječi korak po korak.	Prepoznaje glasovnu strukturu riječi; uočava početni, središnji i završni glas u riječi činеći greške.	Prepoznaje glasovnu strukturu riječi; uočava početni, središnji i završni glas u riječi.	Pravovremeno i samostalno prepoznaje glasovnu strukturu riječi; uočava početni, središnji i završni glas u riječi bez ikakve pomoći i predloška/primjera.
izvodi glasovnu analizu i sintezu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„izvodi glasovnu analizu i sintezu“* po zadanim elementima.	Isključivo uz pomoć učitelja i metodu pokušaja i pogrešaka izvodi glasovnu analizu i sintezu.	Izvodi glasovnu analizu i sintezu kraćih i poznatih riječi.	Izvodi glasovnu analizu i sintezu kraćih riječi.	Samostalno i sigurno izvodi glasovnu analizu i sintezu na duljim i nepoznatim riječima.
pravilno izgovora glasove i naglašava riječi primjereno početnomu opismenjavanju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„pravilno izgovora glasove i naglašava riječi primjereno početnomu opismenjavanju“* po zadanim elementima.	Djelomično izgovara glasove i naglašava riječi uz pomoć reprodukcije.	Izgovara glasove i naglašava riječi uz pomoć reprodukcije.	Izgovara glasove i naglašava riječi u skladu s jezičnim razvojem.	Izgovora glasove i naglašava riječi točno i elokventno u skladu s jezičnim razvojem.
SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARNIM DOKUMENTIMA: KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO					
OŠ HJ B.1.1. Učenik izražava svoja zapažanja, misli i osjećaje nakon slušanja/čitanja književnoga teksta i povezuje ih s vlastitim iskustvom.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta“* po zadanim elementima.	Šturo i nepotpunim rečenicama izražava osobni doživljaj djela (kratki odgovori, potvrdni ili niječni, uz upite i potpitanja).	Većinom uz podršku i potpitanja govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta	Slobodno izražava osobni doživljaj djela, govori o čemu razmišlja i kako se osjeća nakon čitanja/slušanja književnoga teksta uz kraća potpitanja.	Izražava osobni doživljaj nakon slušanja/čitanja književnog djela koristeći se opisima i cjelovitim rečenicama.
izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu*	Nesigurno ili isključivo vođeno od strane učitelja, kratkim i jednostavnim rečenicama, izražava	Djelomično uspješno izražava neke od opisanih situacija i doživljenoga u književnome tekstu	Uz manji poticaj opisuje predočene situacije i doživljeno u književnome tekstu	Maštovito i živopisno izražava opisane situacije i doživljeno u književnome tekstu riječima, crtežom i pokretom.

	riječima, crtežom i pokretom" po zadanim elementima.	jednu opisanu situaciju ili doživljaj riječima.	riječima, crtežom ili pokretom.	riječima, crtežom i pokretom.	
izražava mišljenje o postupcima likova	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„izražava mišljenje o postupcima likova"* po zadanim elementima.	Siromašnim rječnikom, većinom potvrdnim ili niječnim odgovorima na učiteljeva pitanja izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova.	Potaknut mišljenjima vršnjaka slobodniji je u izražavanju vlastitog mišljenja o događajima u priči i postupcima likova, sklon služiti se tuđom interpretacijom.	Izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova uglavnom ispravnim rečenicama.	Samouvjereno i argumentirano izražava vlastito mišljenje o događajima u priči i postupcima likova te ih dovodi u suodnos.
uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju"* po zadanim elementima.	Prepoznaje postupke likova iz književnoga djela i klasificira ih na dobre ili loše, ali ih teško uspoređuje s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Razlikuje postupke likova iz književnog teksta, ali ih uspoređuje prema primjeru s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Uz povremeni poticaj ili dodatnu kraću uputu samostalno uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju.	Argumentirano uspoređuje postupke likova iz književnoga teksta s vlastitim postupcima i postupcima osoba koje ga okružuju, dovodeći u vezu osobna iskustva s onima iz književnog teksta.
pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu"* po zadanim elementima.	Uz usmjeravanje pripovijeda o događaju iz svakodnevnoga života koji je u vezi s onime u književnome tekstu koristeći brojne poštapalice.	Prema zadanom planu pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.	Pripovijeda o događajima iz svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.	Pripovijeda, povezuje i uspoređuje događaje svakodnevnoga života koji su u vezi s onima u književnome tekstu.
objašnjava razloge zbog kojih mu se neki književni tekst sviđa ili ne sviđa	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„objašnjava razloge zbog kojih mu se neki književni tekst sviđa ili ne sviđa"* po zadanim elementima.	Teško i uz pomoću niza potpitanja objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Nepotpunim rečenicama iznosi ali ne potkrepljuje primjerima razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa.	Argumentirano objašnjava razloge zbog kojih mu se neki tekst sviđa ili ne sviđa te svojim izlaganjem služi za primjer.
dogovorenim simbolima unutar skupine ili crtežom izražava sviđa li mu se književni tekst ili ne sviđa			**Navedena razrada ishoda se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**		

ISHOD: OŠ HJ B. 1. 2. Učenik sluša/čita književni tekst, izražava o čemu tekst govori i prepoznaje književne tekstove prema obliku u skladu s jezičnim razvojem i dobi.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku.	Uz dodatna pitanja i primjere prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku.	Prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku.	Prepoznaje priču, pjesmu, zagonetku i igrokaz prema obliku i razlikuje ih te rado stvara i svoje navedene književne vrste primjereno dobi.
opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima“* po zadanim elementima.	Proizvoljno i neprecizno opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima.	Opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima uz dodatna pitanja učitelja.	Samostalno opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima.	Samostalno opisuje situacije, događaje i likove u književnim tekstovima iznoseći vlastite stavove i izvodeći zaključke i poruke.
prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu“* po zadanim elementima.	Uz ponavljanje i naglašavanje riječi koje se rimuju uočava rimu.	Prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu uz poticaj učitelja.	Prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu.	Prepoznaje i izdvaja riječi koje se rimuju u pjesmama i igrokazima za djecu, samostalno stvara svoje rime. Slušno uočava rimu kao poklapanje u posljednjem slogu.
prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama“* po zadanim elementima.	Čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama prepoznaje tek uz dodatna naglašavanja elemenata.	Prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama donoseći vlastite stavove i vrijednosti ne vodeći računa o pravogovoru.	Prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama donoseći vlastite stavove i vrijednosti.	Prepoznaje čudesne i izmišljene elemente u pjesmama za djecu i bajkama i radi samostalnu karakterizaciju likova donoseći vlastite stavove i vrijednosti.
prepoznaje elemente igre riječima u pjesmama za djecu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepoznaje elemente igre riječima u pjesmama za djecu“* po zadanim elementima.	Slušno uočava elemente igre riječima u pjesmi tek uz dodatnu pomoć.	Prepoznaje elemente igre riječima u pjesmama za djecu.	Uočava koncept u igrama riječima i izdvaja ih u pjesmi.	Samostalno stvara svoje igre riječima ili nadopunjuje već ponuđene.

prepričava pročitanu priču vlastitim riječima	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„prepričava pročitanu priču vlastitim riječima“* po zadanim elementima.	Prepričava pročitanu priču uz mnogo potpitanja i poticaja.	Prepričava pročitanu priču vlastitim riječima uz uporabu poštapalica i neknjiževnih izraza.	Prepričava pročitanu priču vlastitim riječima.	Prepričava i produbljuje pročitanu priču vlastitim riječima i bogatim rječnikom.

OŠ HJ B 1. 3. Učenik izabire ponuđene književne tekstove i čita/sluša ih s razumijevanjem prema vlastitome interesu. **Razrada ishoda:** ✓ upoznaje se s prostorom školske knjižnice; ✓ upoznaje se s radom u školskoj knjižnici; ✓ posjećuje školsku knjižnicu jedanput tjedno i posuđuje slikovnice za čitanje; upoznaje se s različitim vrstama slikovnica; ✓ preporučuje pročitane slikovnice i priče drugim učenicima; ✓ objašnjava vlastiti izbor slikovnica	**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**
OŠ HJ B. 1. 4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta. **Razrada ishoda:** ✓ koristi se jezičnim vještinama, aktivnim rječnikom sa svrhom oblikovanja uradaka u kojima dolazi do izražaja kreativnost, originalnost i stvaralačko mišljenje; ✓ istražuje, eksperimentira i slobodno radi na temi koja mu je bliska; ✓ stvara različite individualne uratke: crta izabrane stihove ili dijelove priče, likove i prostor, izražava se pokretom, oblikuje u različitim likovnim tehnikama likove iz priča, izrađuje vlastite slikopriče; ✓ razvija vlastiti potencijal za stvaralaštvo	**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**

SASTAVNICA/ELEMENT VREDNOVANJA PREMA KURIKULARNIM DOKUMENTIMA: KULTURA I MEDIJI

ISHOD: OŠ HJ C. 1. 2. Učenik razlikuje medijske sadržaje primjerene dobi i interesu.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
izdvaja omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima: animirani filmovi, televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, kazališne predstave, slikovnice i knjige za djecu;	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„izdvaja omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima: animirani filmovi, televizijske i radijske emisije za djecu obrazovnoga i dječjeg programa, kazališne predstave, slikovnice i*	Uz primjere i poticaj učitelja prepoznaje medijske sadržaje.	Prepoznaje određene medijske sadržaje i o njima razgovara uz poticaje.	Izdvaja omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima.	Izdvaja, uspoređuje i analizira omiljene medijske sadržaje i razgovara o njima.

	knjige za djecu“ po zadanim elementima.				
sluša ili samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„sluša ili samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu“* po zadanim elementima.	Uz nepostojanu pažnju sluša kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu ne povezujući sadržaje.	Sluša kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu povezujući sadržaje uz pomoć učitelja.	Sluša kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu povezujući sadržaje.	Samostalno čita kraće tekstove u književnim i zabavno-poučnim časopisima za djecu i o njima argumentirano razgovara.

OŠ HJ C. 1. 3. Učenik posjećuje kulturne događaje primjerene dobi. **Razrada ishoda:** ✓ posjećuje kulturne događaje primjerene dobi; ✓ razgovara s ostalim učenicima nakon kulturnoga događaja; ✓ izražava svoj doživljaj kulturnoga događaja crtežom, slikom, govorom, pokretom, pjevanjem	**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**

NASTAVNI PREDMET: LIKOVNA KULTURA

Učenje i poučavanje predmeta Likovna kultura u 1. razredu osnovne škole organizira se kao niz manjih ili većih cjelina vezanih uz zadane i izborne teme.

Zadane teme:

- ***Slika, igra, priča:*** *učenik istražuje različite odnose između slike i priče proizašle iz osobnih doživljaja. Kao poticaj koristi igru, umjetnička djela, literarne i glazbene predloške (ispričati priču kombinacijama boja, kontrasta, ritma itd.).*
- ***Vidljivo-nevidljivo:*** *učenik koristi likovnu ili vizualnu umjetnost kao mogućnost interpretacije vidljivoga (svijeta koji ga okružuje) i izražavanja nevidljivoga (unutarnjega svijeta osjećaja, misli i stavova).*
- ***Priroda i oblik:*** *učenik istražuje prirodu različitim osjetilima (vizualni opažaj, taktilni i prostorni doživljaj: uočavanje detalja, boja, površina, odnosa veličina i oblika, ritma, građe oblika itd.).*
- ***Prostor u kojem boravim:*** *učenik istražuje povezanost oblikovanja prostora u kojem svakodnevno boravi s kvalitetom vlastitog života (namjena, veličina, boja, oblik, granice prostora itd.).*

Izborne teme:

- ***Zajedno smo različiti:*** *učenik likovnim i vizualnim izražavanjem istražuje pripadnost skupini, vršnjacima, obitelji i zajednici te važnost prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i tolerancije.*
- ***Umjetnost i zajednica:*** *učenik istražuje likovno i vizualno oblikovanje kao sastavni dio života pojedinca i zajednice (prisutnost likovnog i vizualnog oblikovanja u svakodnevnom okruženju; dizajn, primijenjena umjetnost, vizualne komunikacije, kazalište, spomenici, muzeji, galerije, izložbe, ulična umjetnost).*

A.1.1. Obvezni likovni pojmovi:

- ✓ *Točka, crta.*
- ✓ *Dugine boje, osnovne i izvedene boje, miješanje boja.*
- ✓ *Razlika između lika i tijela.*
- ✓ *Ploha, lik, geometrijski i slobodni likovi, mrlja, potez.*
- ✓ *Hrapava i glatka površina.*
- ✓ *Masa i prostor: puno, prazno, geometrijska i slobodna tijela, obla i uglata tijela; građenje, dodavanje i oduzimanje oblika.*
- ✓ *Ritam: ponavljanje i izmjena oblika na plohi i u prostoru.*
- ✓ *Odnosi: veće, manje, jednako na plohi i u prostoru; dodavanje i oduzimanje oblika.*

A.1.2. Sadržaji za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda

Učenik koristi neke od predloženih likovnih materijala i tehnika:

- ✓ *crtački: olovka, ugljen, kreda, flomaster, tuš i drvce, tuš i kist.*
- ✓ *slikarski: akvarel, gvaš, tempere, pastel, kolaž papir, kolaž iz časopisa.*
- ✓ *prostorno-plastički: glina, glinamol, papir-plastika, ambalaža i drugi materijali.*

Razina usvojenosti odnosi se na konkretnu demonstraciju na nastavi te se može i ne mora sumativno vrednovati.

B.1.1. Učenik prepoznaje različite oblike likovnih i vizualnih umjetnosti:

- ✓ *crtež,*
- ✓ *slikarstvo,*
- ✓ *skulptura,*
- ✓ *vizualne komunikacije i dizajn,*
- ✓ *arhitektura i urbanizam,*
- ✓ *animirani film,*
- ✓ *ilustracija,*
- ✓ *lutkarstvo.*

Tijekom prve dvije godine učenja učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem jedan od navedenih tipova spomenika: skulptura u javnom prostoru i elementi grada/sela (arhitektura i urbanizam).

Vrednovanje naučenoga

Vrednovanje se naučenoga provodi u skladu s ostvarenošću odgojno-obrazovnih ishoda raspoređenih u tri domene.

Domena ***Stvaralaštvo i produktivnost*** *polazište je i poveznica svih odgojno-obrazovnih ishoda te iz nje proizlaze dva elementa vrednovanja:*

- *stvaralaštvo (stvaralački proces) i*
- *produktivnost (likovni i vizualni izraz: realizacija ideje u formi, materijalu i mediju).*

Vrednovanje ishoda iz te domene predstavlja težište procjene postignuća učenika dok se vrednovanje realizacije ishoda iz drugih domena nadovezuje na nju.

*Odgojno obrazovni ishodi domena **Doživljaj i kritički stav** te **Umjetnost u kontekstu** vrednuju se zajedno. U prvoj i drugoj godini učenja veća se važnost u vrednovanju elementa kritičko mišljenje i kontekst daje doživljaju, a od trećeg do osmog razreda razvoju kritičkoga mišljenja i povezivanju stvaralačkoga procesa s različitim kontekstima.*

Elementi ocjenjivanja i vrednovanja od prvog do četvrtog razreda osnovne škole uključuju:

- *stvaralaštvo (stvaralački proces)*
- *stvaranje udaljenih asocijacija (izbjegavanje šablonskih i stereotipnih prikaza)*
- *prepoznaje učinjeno i na temelju toga poduzima sljedeće korake.*

Načini praćenja su: diskusija, skice, bilješke (razrada procesa izvedbe), likovni ili vizualni rad.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Likovnu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Likovna kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od ocjene odličan do ocjene dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Likovna kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, naša preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

STVARALAŠTVO I PRODUKTIVNOST			
ISHOD: OŠ LK A.1.1. Učenik prepoznaje umjetnost kao način komunikacije i odgovara na različite poticaje likovnim izražavanjem.			
	DOBAR	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
RAZRADA ISHODA: Učenik odgovara likovnim i vizualnim izražavanjem na razne vrste poticaja.	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na neke vrste poticaja.	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na razne vrste poticaja.	Učenik se uspješno likovno i vizualno izražava na sve vrste poticaja, ističući svoju kreativnost i slobodu u likovnom izražavanju.

Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju koristi: • princip kreativne igre • likovni jezik (obvezni pojmovi likovnog jezika i oni za koje učitelj smatra da mu mogu pomoći pri realizaciji ideje u određenom zadatku) • iskustvo usmjerenog opažanja • prožimanje različitih umjetničkih formi (glazba, ples/pokret, priča, predstava, likovna i vizualna umjetnost); • doživljaj temeljen na osjećajima, iskustvu, mislima i informacijama • upoznaje pojmove te forme izražavanja i oblikovanja vezane uz likovnu ili vizualnu umjetnost i kulturu • Učenik, kroz kreativnu igru, otkriva značaj osobnog zadovoljstva u stvaralačkom procesu	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju većinom koristi: • princip kreativne igre • likovni jezik (reproducira osnovne pojmove vezane za likovni zadatak, ali ih ne prepoznaje uvijek na svojim djelima ili djelima vršnjaka ili umjetničkim reprodukcijama) • učenik prožima samo neke umjetničke forme (npr. Priča/predstava) prema osobnom interesu to jest onome u čemu se osjeća slobodno izraziti • izražava doživljaj većinom temeljen na vlastitom iskustvu, teže povezuje misli i vanjske informacije • uglavnom upoznaje pojmove te forme izražavanja i oblikovanja vezane uz likovnu ili vizualnu umjetnost i kulturu uz pomoć medija, digitalnih sadržaja, zorno i praktično	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju uglavnom koristi: • princip kreativne igre • likovni jezik (prepoznaje i povezuje osnovne pojmove vezane za likovni zadatak, uz poticaj ih uspoređuje na svojim djelima i djelima vršnjaka/umjetničkim reprodukcijama) • učenik prožima različite umjetničke forme uz poticaj ili aktivnost u paru/skupini, s tim da naglasak stavlja na jednu od umjetnosti (npr. slobodno se izražava i povezuje glazbu i priču s vizualnom i likovnom umjetnošću) • uspješno izražava doživljaj temeljen na vlastitom iskustvu uz poneki poticaj • većinom upoznaje i povezuje pojmove te forme izražavanja i oblikovanja vezane uz likovnu ili vizualnu umjetnost i kulturu	Učenik, u stvaralačkom procesu i izražavanju, koristi: • princip kreativne igre • likovni jezik (prepoznaje, imenuje i uspoređuje osnovne pojmove vezane za likovni zadatak te ih uočava i povezuje na svojim djelima ili djelima vršnjaka ili umjetničkim reprodukcijama) • učenik prožima različite umjetničke forme na osebujan i zanimljiv način, naglašavajući osobni doživljaj i vlastitu kreativnost (spoj plesa/glazbe/priče ili predstave s likovnom i vizualnom umjetnošću) • otvoreno izražava doživljaj temeljen na vlastitim osjećajima, iskustvu i povezuje s vanjskim informacijama • samoinicijativno upoznaje, imenuje i povezuje pojmove te forme izražavanja i oblikovanja vezane uz likovnu ili vizualnu umjetnost i kulturu, obrazlaže ih i prepoznaje na svom radu ili na primjerima
ISHOD: OŠ LK A.1.2. Učenik demonstrira poznavanje osobitosti različitih likovnih materijala i postupaka pri likovnom izražavanju.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje pri likovnom izražavanju.	Učenik primjećuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje uz poticaj i dodatna pojašnjenja pri likovnom izražavanju. Učenik koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i	Učenik primjećuje i povremeno uspoređuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih uglavnom primjenjuje bez poticaja, ali s dodatnim uputama pri likovnom izražavanju.	Učenik primjećuje i uspoređuje osobitosti likovnih materijala i postupaka te ih primjenjuje bez poticaja i dodatnog pojašnjenja pri likovnom izražavanju na zanimljiv način.

	tehnike pomalo nesigurno, teže koordinira prste i oči te sitne pokrete.	Učenik koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i tehnike prilično precizno i usredotočeno, pokušavajući koordinirati prste i oči te sitne pokrete.	Učenik samostalno i sigurno koristi crtačke, slikarske, prostorno plastičke i druge materijale i tehnike precizno, usredotočeno, koordinira prste i oči te sitne pokrete.
DOŽIVLJAJ I KRITIČKI STAV			
ISHOD: OŠ LK B.1.1. Učenik razlikuje likovno i vizualno umjetničko djelo te prepoznaje osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela.	Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela isključivo uz poticaj ili prema primjeru. Učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje barem 1 skulpturu u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam) uz dodatne upute i rad po koracima.	Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela uz manji poticaj. Učenik u stvarnome prostoru upoznaje i istražuje skulpture u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam) prema uputama i zajedničkom radu.	Učenik povezuje djelo s vlastitim iskustvom i opisuje osobni doživljaj djela bez poticaja, samostalno i uspješno. Učenik u stvarnome prostoru samostalno upoznaje i istražuje skulpture u javnom prostoru i elemente grada/sela (arhitektura i urbanizam).
Učenik opisuje: ✓ materijale i postupke ✓ likovne elemente i kompozicijska načela – tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik kratko i siromašnim rječnikom opisuje: ✓ materijale i postupke ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik opisuje: ✓ materijale i postupke ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).	Učenik opisuje i objašnjava te predstavlja navedeno na svom ili drugom djelu : ✓ materijale i postupke (rad s različitim materijalima) ✓ likovne elemente i kompozicijska načela ✓ tematski sadržaj djela (motiv, teme, asocijacije).
ISHOD: OŠ LK B.1.2. Učenik uspoređuje svoj likovni ili vizualni rad i radove drugih učenika te opisuje svoj rad i vlastiti doživljaj stvaranja.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika te originalnosti i uloženog truda.	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala i tehnika, prikaza	Učenik opisuje i uspoređuje likovne ili vizualne radove prema kriterijima: osobnog doživljaja, likovnog jezika, likovnih materijala, tehnika i/ili vizualnih medija,

i/ili vizualnih medija, prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda.	Učenik prepoznaje način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.	teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.	prikaza teme ili motiva te originalnosti i uloženog truda. Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.
Učenik prepoznaje poticaj i način na koji je izražen u likovnom ili vizualnom radu.	Aktivnosti opisivanja događaju se tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka uz poticaj i navođenje.	Aktivnosti opisivanja događaju se većinom po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.	Aktivnosti opisivanja događaju se jednako tijekom stvaranja i po dovršetku likovnog ili vizualnog uratka.
Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu, ali ga je potrebno motivirati kako bi ga izrekao.	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.	Učenik prepoznaje osobno zadovoljstvo u stvaralačkom procesu.
UMJETNOST U KONTEKSTU			
ISHOD: OŠ LK C.1.1. Učenik prepoznaje i u likovnom radu interpretira povezanost oblikovanja vizualne okoline s aktivnostima, sadržajima i namjenama koji se u njoj odvijaju.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik: ✓ prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu) ✓ prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku.	Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik: ✓ prepoznaje karakteristike uporabnih prostora u neposrednoj okolini (otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki) ✓ prepoznaje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku (znak)	Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik: ✓ prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu: karakteristike prostora: otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki) ✓ prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku (reklama, znak, plakat)	Kroz kreativne igre u prostoru te likovno i vizualno izražavanje učenik: ✓ prepoznaje i interpretira karakteristike prostora i uporabnih predmeta u neposrednoj okolini (odnose veličina, karakteristike oblika i njihovu namjenu: karakteristike prostora: otvoreni/zatvoreni i unutrašnji/vanjski, mali/veliki) ✓ prepoznaje i opisuje jednostavne vizualne znakove i poruke u svojoj okolini i oblikuje jednostavnu vizualnu poruku (reklama, plakat, zaštitni znak, prometni znak, piktogram)
ISHOD: OŠ LK C.1.2. Učenik povezuje neki aspekt umjetničkog djela s iskustvima iz svakodnevnog života te društvenim kontekstom.			
RAZRADA ISHODA			

Učenik povezuje neki od aspekata umjetničkog djela (likovni, vizualni i tematski sadržaj) s iskustvom iz svakodnevnog života i svoje okoline.	**Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.**
Učenik prepoznaje njemu bliske sadržaje kao produkt likovnog i vizualnog izražavanja.	**Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.**

U nastavku donosimo elemente vrednovanja za dodani element: **Odgojni učinci rada**.

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINCI RADA	Učenik ne želi raditi ni kao dio skupine niti samostalno čak ni uz stalne poticaje. Ne prihvaća pravila. Neprimjereno se ponaša u radu. Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Nema razvijen osjećaj samokontrole. Ne nosi pribor za rad. Ne reagira na opomenu.	U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja. Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista. Neprimjereno se ponaša u radu. Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja. Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu. Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno. Često ne reagira na opomenu.	Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća samo određena postavljena pravila. U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja. Ponekada zaboravlja pribor za rad.	Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja. U radu se uglavnom ponaša primjereno. Nosi pribor za rad.	Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu. U radu se ponaša primjereno. Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti. Sve dodatne zadatke prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.

NASTAVNI PREDMET: GLAZBENA KULTURA

Domene

- ✓ *Domena A: Slušanje i upoznavanje glazbe*
- ✓ *Domena B: Izražavanje glazbom i uz glazbu*
- ✓ *Domena C: Glazba u kontekstu*

Obvezni elementi vrednovanja u 1. razredu OŠ su:

- *Slušanje i poznavanje glazbe*
- *Izražavanje glazbom i uz glazbu*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Glazbenu kulturu.

Praksa je pokazala da u nastavnom predmetu Glazbena kultura učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar, stoga je, u navedene tri domene i napravljeno razvrstavanje postignuća od odličnog do dobar.

Kako je u nastavnom predmetu Glazbena kultura naglasak na odgojnoj komponenti, te je važniji proces od krajnjeg rezultata jer postignuće u tim aktivnostima ovisi o glazbenim sposobnostima učenika, u praksi se pokazalo kako su odgojni učinci rada jedan od bitnih sastavnica u vrednovanju, preporuka je da učitelj samostalno uvede i treći element ocjenjivanja (mogućnost koja je napomenuta i u Kurikulumu) i da taj element bude: **Odgojni učinci rada** u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste. U tom elementu učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

DOMENA A. SLUŠANJE I UPOZNAVANJE GLAZBE			
ISHOD: OŠ GK A.1.1. Učenik poznaje određeni broj skladbi.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Poznaje određeni broj kraćih skladbi (cjelovite skladbe, stavci ili ulomci) različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba).	Poznaje manji dio obrađenih dijelova skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) ali ih nije u mogućnosti razvrstati po navedenim stilovima.	Poznaje dio obrađenih cjelovitih skladbi ili dijelova različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) i uz poticaj ih razvrstava po navedenim stilovima.	Poznaje većinu obrađenih cjelovitih skladbi različitih vrsta glazbe (klasična, tradicijska, popularna, jazz i filmska glazba) te ih je u mogućnosti samostalno razvrstati po navedenim stilovima.
ISHOD: OŠ GK A.1.2. Učenik temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Temeljem slušanja razlikuje pojedine glazbeno-izražajne sastavnice: – metar/dobe – tempo – visina tona – dinamika – boja/izvođači.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama isključivo uz pomoć učitelja te uspoređujući sa prethodno slušanim skladbama i sastavnicama u njima.	Temeljem slušanja uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama.	Temeljem slušanja samostalno uspoređuje glazbeno-izražajne sastavnice u različitim skladbama imenujući i razlikujući jednu od druge.
DOMENA B. IZRAŽAVANJE GLAZBOM I UZ GLAZBU			
ISHOD OŠ GK B.1.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Isključivo uz poticaj sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, teško usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Nevoljko i nerealno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Uglavnom sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika te vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu.	Rado i aktivno sudjeluje u zajedničkoj izvedbi glazbe, usklađuje vlastitu izvedbu s izvedbama drugih učenika. Realno vrednuje vlastitu izvedbu, izvedbe drugih i zajedničku izvedbu te daje sugestije za poboljšanje iste.
ISHOD: OŠ GK B.1.2. Učenik pjeva/izvodi pjesme i brojalice.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice	Nevoljko pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom ne uvažavajući glazbeno-izražajne sastavnice	Pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	Samostalno i rado pjeva/izvodi pjesme i brojalice i pritom uvažava glazbeno-izražajne sastavnice (metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).

(metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).	(metar/dobe, tempo, visina tona, dinamika).		
ISHOD: OŠ GK B.1.3. Učenik izvodi glazbene igre uz pjevanje, slušanje glazbe i pokret uz glazbu.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Izvodi glazbene igre uz pjevanje, s tonovima/melodijama /ritmovima, uz slušanje glazbe te prati glazbu pokretom, a pritom opaža i uvažava glazbeno-izražajne sastavnice.	Uz poticaj i intervencije učitelja izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe. Potrebno učestalo skretanje pozornosti na uvažavanje glazbeno-izražajnih sastavnica.	Uglavnom samostalno izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uz povremeno skretanje pozornosti na glazbeno-izražajne sastavnice.	Samostalno i rado izvodi glazbene igre s pjevanjem, s tonovima/melodijama/ritmovima, uz slušanje glazbe i prati pokretom pjesme i skladbe uvažavajući glazbeno-izražajne sastavnice.
ISHOD: OŠ GK B.1.4. Učenik stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline te svira uz pjesme/brojalice koje izvodi.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Stvara/improvizira melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom/plesom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	Tek uz poticaj stvara melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	U skupini stvara jednostavne melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.	Samostalno stvara kreativne i složene melodijske i ritamske cjeline pjevanjem, pokretom, pljeskanjem, lupkanjem, koračanjem i/ili udaraljkama.
Svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi.	Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ne nepravilan i često nenamjenski način te uz čestu intervenciju i korekciju učitelja.	Svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme/brojalice koje pjeva/izvodi uz manja odstupanja u tekstu i/ili ritmu. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira uglavnom točno.	Samostalno svira na udaraljkama ili tjeloglazbom uz pjesme ili brojalice koje pjeva/izvodi. Ritam i tekst pjesama i brojalica reproducira točno. Udaraljke iz dječjeg instrumentarija koristi ispravno.
DOMENA C: GLAZBA U KONTEKSTU			
ISHOD: OŠ GK C.1.1. Učenik na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Na osnovu slušanja glazbe i aktivnog muziciranja prepoznaje različite uloge glazbe (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Glazbene primjere sluša uz česta skretanja pozornosti na sadržaje slušanja. Teško i uz poticaje prepoznaje različite uloge glazbe.	Pozorno sluša glazbene primjere uz manje intervencije učitelja. Dio slušanih glazbenih primjera pravilno kategorizira po ulozi (svečana glazba, glazba za ples i sl.).	Slušanjem glazbenih primjera samostalno prepoznaje različite uloge glazbe. Samoinicijativno i samostalno daje primjere i ostalih skladbi u istoj vrsti glazbe.

U nastavku donosimo elemente vrednovanja za treći i nadodani element: **Odgojni učinci rada**.

	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
ODGOJNI UČINCI RADA	Niti uz poticaj ne želi raditi kao dio skupine niti samostalno. Ne prihvaća pravila. Neprimjereno se ponaša u radu. Ne prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Nema razvijen osjećaj samokontrole. Ne nosi pribor za rad. Ne reagira na opomenu.	U rad se uključuje tek uz stalne intervencije učitelja. Postavljena pravila prihvaća uz stalna podsjećanja na ista. Neprimjereno se ponaša u radu. Odgovornost za svoje ponašanje prihvaća nakon intervencije učitelja. Potrebno razvijati osjećaj za samokontrolu. Ne brine o urednosti pribora za rad i na sat ga nosi povremeno. Često ne reagira na opomenu.	Uz poticaj se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća samo određena postavljena pravila. U radu ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja te je često potrebna intervencija učitelja. Ponekada zaboravlja pribor za rad.	Uglavnom se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu uz manje opomene i podsjećanja. U radu se uglavnom ponaša primjereno. Nosi pribor za rad.	Rado se uključuje u rad skupine i u sve oblike rada. Prihvaća i slijedi postavljena pravila pri radu. U radu se ponaša primjereno. Redovito nosi pribor za rad i brine o njegovoj urednosti. Sve dodatne zadatke (izrada plakata, jednostavnih glazbala..) prihvaća i odrađuje na vrijeme, kvalitetno i sa entuzijazmom.

NASTAVNI PREDMET: MATEMATIKA

Domene u nastavnome predmetu Matematika jesu:

- *brojevi*
- *algebra i funkcije*
- *oblik i prostor*
- *mjerenje*
- *podatci, statistika i vjerojatnost*

Elementi vrednovanja u nastavnome predmetu Matematika jesu:

1. Usvojenost znanja i vještina:

- *opisuje matematičke pojmove*
- *odabire odgovarajuće i matematički ispravne procedure te ih provodi*
- *provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rezultata*
- *upotrebljava i povezuje matematičke koncepte.*

2. Matematička komunikacija:

- *koristi se odgovarajućim matematičkim jezikom (standardni matematički simboli, zapisi i terminologija) pri usmenome i pisanome izražavanju*
- *koristi se odgovarajućim matematičkim prikazima za predstavljanje podataka*
- *prelazi između različitih matematičkih prikaza*
- *svoje razmišljanje iznosi cjelovitim, suvislim i sažetim matematičkim rečenicama*
- *postavlja pitanja i odgovara na pitanja koja nadilaze opseg izvorno postavljenoga pitanja*
- *organizira informacije u logičku strukturu*
- *primjereno se koristi tehnologijom.*

3. Rješavanje problema:

- *prepoznaje relevantne elemente problema i naslućuje metode rješavanja*
- *uspješno primjenjuje odabranu matematičku metodu pri rješavanju problema*
- *modelira matematičkim zakonitostima problemske situacije uz raspravu*
- *ispravno rješava probleme u različitim kontekstima*
- *provjerava ispravnost matematičkih postupaka i utvrđuje smislenost rješenja problema*
- *generalizira rješenje.*

Sadržaji vrednovanja u nastavi Matematike su:

- *usmena ispitivanja*
- *opažanja izvedbe u nekoj aktivnosti*
- *analiza mape radova*
- *procjena učeničke rasprave*
- *analiza učeničkih izvješća*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Matematiku.

BROJEVI					
ISHOD: MAT OŠ A.1.1. Opisuje i prikazuje količine prirodnim brojevima i nulom.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Povezuje količinu i broj.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Povezuje količinu i broj“* po zadanim elementima.	Teško povezuje količinu i broj.	Povezuje količinu i broj uz manje greške.	Povezuje količinu i broj.	Samostalno i bez upotrebe konkreta povezuje količinu i broj.
Broji u skupu brojeva do 20.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Broji u skupu brojeva do 20“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka broji u skupu do 20.	Broji u skupu brojeva do 20 prema brojevnom nizu, zadanim slijedom.	Broji u skupu brojeva do 20 samostalno prema zadanom predlošku (2, 4, 6, ili 3, 7, 9, 11) uz manje greške.	Broji u skupu brojeva do 20 samostalno prema zadanom predlošku (2, 4, 6, ili 3, 7, 9, 11) i obrnutim slijedom točno i bez greške.

Prikazuje brojeve do 20 na različite načine.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prikazuje brojeve do 20 na različite načine“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prikazuje brojeve na različite načine.	Djelomično rastavlja brojeve do 20 na ponuđene načine.	Prikazuje brojeve do 20 na različite načine uz manji poticaj.	Samostalno točno rastavlja brojeve do 20 na različite načine.
Čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima“* po zadanim elementima.	Uz metodički predložak djelomično čita i prepisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i zadanim brojevnim riječima.	Čita uz pomoć i prepisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima.	Čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima uz manje greške.	Uredno i točno čita i zapisuje brojeve do 20 i nulu brojkama i brojevnim riječima.
Razlikuje jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Razlikuje jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve“* po zadanim elementima.	Isključivo vizualno razlikuje jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve, bez potpunog razumijevanja.	Razlikuje jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve uz manju pomoć.	Bez učiteljeve pomoći razlikuje jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve.	Jednoznamenkaste i dvoznamenkaste brojeve smješta na nepotpunu brojevnu crtu točno i bez pomoći.
Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka djelomično objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja prema zadanom predlošku.	Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja prema zadanom predlošku i uz navođenje.	Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja uz zadane primjere.	Objašnjava vezu između vrijednosti znamenaka i vrijednosti broja.
ISHOD: MAT OŠ A.1.2. Uspoređuje prirodne brojeve do 20 i nulu.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Određuje odnos među količinama riječima: više – manje – jednako.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Određuje odnos među količinama riječima: više – manje – jednako“* po zadanim elementima.	Uz pomoć učitelja određuje odnos među količinama riječima: više – manje – jednako.	Određuje odnos među količinama riječima: više – manje – jednako.	Primjenjuje odnos među veličinama u različitim okolnostima.	Primjenjuje odnos među veličinama u različitim okolnostima.
Određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Određuje odnos među brojevima riječima: veći –*	Uz pomoć učitelja određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak.	Uglavnom točno određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak.	Određuje odnos među brojevima riječima: veći – manji – jednak.	Primjenjuje odnos među brojevima u različitim okolnostima.

	manji – jednak“ po zadanim elementima.				
Uspoređuje brojeve matematičkim znakovima >, < i =.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uspoređuje brojeve matematičkim znakovima >, < i =“* po zadanim elementima.	Uspoređuje brojeve matematičkim znakovima >, < i = koristeći grafičke primjere.	Uz zadani predložak uspoređuje brojeve matematičkim znakovima >, < i =	Uglavnom točno i samostalno uspoređuje brojeve matematičkim znakovima >, < i =	Međusobno uspoređuje više brojeva matematičkim znakovima >, < i =.
Reda brojeve po veličini.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Reda brojeve po veličini“* po zadanim elementima.	Reda brojeve po veličini isključivo po numeričkom nizu.	Reda brojeve po veličini.	Samostalno i točno reda brojeve po veličini.	Reda brojeve po veličini prema različitim nizovima.
ISHOD: MAT OŠ A.1.3. Koristi se rednim brojevima do 20.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Čita i zapisuje redne brojeve.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Čita i zapisuje redne brojeve“* po zadanim elementima.	Uz pomoć i uglavnom točno čita i zapisuje redne brojeve.	Čita i zapisuje redne brojeve.	Čita i uredno zapisuje redne brojeve samostalno ih nižući.	Koristi se rednim brojevima do 20 za prikazivanje redoslijeda u različitim situacijama.
Uočava redoslijed i određuje ga rednim brojem.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uočava redoslijed i određuje ga rednim brojem“* po zadanim elementima.	Uočava numerički redoslijed koji djelomično točno određuje rednim brojem.	Rednim brojevima prikazuje redoslijed i određuje prvoga i posljednjega u redu.	Uočava redoslijed svih članova niza i određuje ga rednim brojem.	Samostalno i točno označava redoslijed svih članova niza i određuje ga rednim brojem.
Razlikuje glavne i redne brojeve.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Razlikuje glavne i redne brojeve“ po zadanim elementima.	Teško uviđa razliku između glavnih i rednih brojeva.	Razlikuje glavne i redne brojeve.	Uočava razliku između glavnih i rednih brojeva te se njima koristi na točan način.	Objašnjava razliku između glavnih i rednih brojeva te se njima koristi na točan način.
ISHOD: MAT OŠ A.1.4. MAT OŠ B.1.1. Zbraja i oduzima u skupu brojeva do 20.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Zbraja i oduzima brojeve do 20.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Zbraja i oduzima brojeve do 20“* po zadanim elementima.	Zbraja i oduzima brojeve do 20 koristeći se konkretima.	Zbraja i oduzima uz poneku pogrešku i manju pomoć učitelja.	Zbraja i oduzima uz poneku pogrešku.	Automatizirano i točno zbraja i oduzima brojeve do 20.

Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom“* po zadanim elementima.	Započete i nepotpune matematičke zapise dovršava ponuđenim računskim operacijama.	Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom uz manje greške.	Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom.	Računske operacije zapisuje matematičkim zapisom samostalno i točno.
Imenuje članove u računskim operacijama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Imenuje članove u računskim operacijama“* po zadanim elementima.	Imenuje članove u računskim operacijama uz napisani predložak.	Imenuje članove u računskim operacijama isključivo ako su zadani po redoslijedu računske radnje.	Točno imenuje članove u računskim operacijama.	Uočava imena članova u računskim operacijama u zadanim zadatcima te ih koristi u govoru.
Primjenjuje svojstva komutativnosti i asocijativnosti te vezu zbrajanja i oduzimanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Primjenjuje svojstva komutativnosti i asocijativnosti te vezu zbrajanja i oduzimanja“* po zadanim elementima.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje pribrojnika na različite načine završavajući započete jednostavne primjere.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje pribrojnika na različite načine isključivo prema riješenim modelima zadataka.	Rabi zamjenu mjesta i združivanje pribrojnika na različite načine uz manje greške i pomoć.	Uočava pravila asocijativnosti i komutativnosti i primjenjuje ih samostalno i točno.
Određuje nepoznati broj u jednakosti.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Određuje nepoznati broj u jednakosti“* po zadanim elementima.	Isključivo uz grafički prikaz zadatka i prisustvo učitelja određuje nepoznati broj u jednakosti.	Određuje nepoznati broj u jednakosti koristeći konkrete ili crtež.	Uz poneku grešku određuje nepoznati broj u jednakosti.	Primjenjujući vezu zbrajanja i oduzimanja samostalno, brzo i točno određuje nepoznati broj u jednakosti.
ISHOD: MAT OŠ A.1.5. Matematički rasuđuje te matematičkim jezikom prikazuje i rješava različite tipove zadataka.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Postavlja matematički problem (određuje što je poznato i nepoznato, predviđa/istražuje i odabire strategije, donosi zaključke i određuje moguća rješenja).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Postavlja matematički problem“ po zadanim elementima.	Uz vođenje i dodatne primjere postavlja matematički problem.	Donosi zaključke rješavajući jednostavne primjere.	Uz manju asistenciju postavlja matematički problem, određuje što je poznato i nepoznato, odabire strategije. Donosi uglavnom ispravne zaključke.	Postavlja matematički problem, određuje što je poznato i nepoznato, odabire strategije, donosi zaključke i određuje moguća rješenja.
Koristi se stečenim spoznajama u	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Koristi se*	Uz stalnu podršku učitelja povezuje	Matematičkim jezikom na različite načine	Uglavnom se samostalno koristi stečenim	Koristi se stečenim spoznajama u rješavanju

rješavanju različitih tipova zadataka (računski zadatci, u tekstualnim zadatcima i problemskim situacijama iz svakodnevnoga života).	*stečenim spoznajama u rješavanju različitih tipova zadataka"* po zadanim elementima.	stečena znanja i primjenu istih.	prikazuje i rješava samo jednostavne brojevne izraze.	spoznajama u rješavanju različitih tipova zadataka (računski zadatci, u tekstualnim zadatcima i problemskim situacijama iz svakodnevnoga života).	različitih tipova zadataka (računski zadatci, u tekstualnim zadatcima i problemskim situacijama iz svakodnevnoga života).
Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u tekstualnim zadatcima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u tekstualnim zadatcima"* po zadanim elementima.	Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u zadatcima sa grafičkim prikazom.	Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u jednostavnijim tekstualnim zadatcima.	Odabire matematički zapis uspoređivanja brojeva ili računsku operaciju u tekstualnim zadatcima uz manju pomoć učitelja.	Koristi se stečenim spoznajama odabira matematičkih zapisa uspoređivanja brojeva ili računskih operacija u tekstualnim zadatcima.
Smišlja zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Smišlja zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem"* po zadanim elementima.	Prema zadanim smjernicama i uz prisustvo učitelja smišlja jednostavnije zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem.	Uz zadane predloške smišlja jednostavnije zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem.	Smišlja jednostavnije zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem.	Smišlja zadatke u kojima se pojavljuju odnosi među brojevima ili potreba za zbrajanjem ili oduzimanjem, samostalno ih postavlja i točno rješava.
ALGEBRA I FUNKCIJE					
ISHOD: OŠ MAT B.1.2. Prepoznaje uzorak i nastavlja niz.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Uočava uzorak nizanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uočava uzorak nizanja"* po zadanim elementima.	Teško određuje uzorak nizanja.	Uglavnom samostalno uočava uzorak nizanja.	Uočava uzorak nizanja.	Uočava uzorak nizanja te stvara vlastite nizove prema određenim kriterijima.
Objašnjava pravilnost nizanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Objašnjava pravilnost nizanja"* po zadanim elementima.	Prema više jednakih primjera uz pomoć i vođenje tumači pravilnost nizanja jednostavnijih primjera.	Objašnjava pravilnost nizanja jednostavnijih primjera.	Objašnjava pravilnost nizanja.	Objašnjava pravilnost nizanja dajući svoje primjere.

Objašnjava kriterije nizanja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Objašnjava kriterije nizanja“* po zadanim elementima.	Uz stalni poticaj i dodatne primjere objašnjava kriterije nizanja.	Uz poticaj objašnjava kriterije nizanja.	Uglavnom samostalno objašnjava kriterije nizanja.	Ispravnim argumentima objašnjava kriterije nizanja dajući svoje primjere.
Niže po zadanome kriteriju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Niže po zadanome kriteriju“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka niže po zadanome kriteriju.	Nastavlja nizati jednostavne nizove.	Niže po zadanome kriteriju.	Uočava kriterije nizanja i po njima samostalno niže.
OBLIK I PROSTOR					
ISHOD: OŠ MAT C.1.1. Izdvaja i imenuje geometrijska tijela i likove i povezuje ih s oblicima objekata u okruženju.					
RADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Imenuje i opisuje kuglu, valjak, kocku, kvadar, piramidu i stožac.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Imenuje i opisuje kuglu, valjak, kocku, kvadar, piramidu i stožac“* po zadanim elementima.	Razlikuje kuglu, valjak, kocku, kvadar, piramidu i stožac.	Izdvaja i imenuje geometrijska tijela i likove predstavljene objektima iz skupine didaktičkih modela uz manje greške.	Izdvaja i imenuje geometrijska tijela i likove predstavljene objektima iz neposredne okoline i didaktičkim modelima.	Izdvaja, imenuje i uspoređuje geometrijska tijela i likove predstavljene objektima iz neposredne okoline i vlastitog iskustva prisjećanjem.
Imenuje ravne i zakrivljene plohe.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Imenuje ravne i zakrivljene plohe“* po zadanim elementima.	Razlikuje ravne i zakrivljene plohe	Imenuje i uz poticaj pokazuje ravne i zakrivljene plohe.	Pokazuje ravne i zakrivljene plohe na didaktičkim modelima.	Pronalazi ravne i zakrivljene plohe u okolini te ih samostalno izdvaja.
Ravne plohe geometrijskih tijela imenuje kao geometrijske likove: kvadrat, pravokutnik, trokut i krug.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Ravne plohe geometrijskih tijela imenuje kao geometrijske likove: kvadrat, pravokutnik, trokut i krug“* po zadanim elementima.	Ravne plohe geometrijskih tijela imenuje ali ih sa likovima povezuje samo uz prisustvo modela geometrijskih tijela.	Ravne plohe geometrijskih tijela uz poticaj imenuje kao geometrijske likove: kvadrat, pravokutnik, trokut i krug.	Ravne plohe geometrijskih tijela imenuje kao geometrijske likove: kvadrat, pravokutnik, trokut i krug.	Samostalno izdvaja ravne i zakrivljene plohe s geometrijskih tijela i imenuje ih kao geometrijske likove.
Imenuje i opisuje kvadrat, pravokutnik, krug i trokut.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Imenuje i opisuje kvadrat, pravokutnik, krug i trokut“* po zadanim elementima.	Izdvaja i opisuje ali ne imenuje geometrijske likove.	Izdvaja i imenuje geometrijske likove i likove predstavljene objektima iz skupine didaktičkih modela uz manje greške.	Izdvaja i imenuje geometrijske likove i likove predstavljene objektima iz neposredne okoline i didaktičkim modelima.	Izdvaja, imenuje i uspoređuje geometrijske likove i likove predstavljene objektima iz neposredne okoline i vlastitog iskustva prisjećanjem.

ISHOD: OŠ MAT C.1.2. Crta i razlikuje ravne i zakrivljene crte.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Razlikuje i crta ravne i zakrivljene crte.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Razlikuje i crta ravne i zakrivljene crte“* po zadanim elementima.	Razlikuje ravne i zakrivljene crte, crta ih uz zadane predloške i naputke.	Razlikuje i crta ravne i zakrivljene crte.	Razlikuje, uspoređuje i crta zakrivljene i ravne crte te se koristi ravnalom pri crtanju ravnih crta.	Crta zakrivljene i ravne crte te se ravnalom koristi na pravilan način, ravne crte crta slijeva udesno.
Koristi se ravnalom.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Koristi se ravnalom“* po zadanim elementima.	Koristi se ravnalom uz stalno podsjećanje.	Koristi se ravnalom uz podsjećanje na ispravan način korištenja ravnala.	Uglavnom pravilno se služi ravnalom te crta njime pravilnim smjerom.	Pravilno se služi ravnalom te crta njime pravilnim smjerom.
ISHOD: OŠ MAT C.1.3. Prepoznaje i ističe točke.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima“* po zadanim elementima.	Istaknute točke prepoznaje uz pomoć, povremeno ih označava velikim tiskanim slovima.	Prepoznaje istaknute točke i povremeno ih označava velikim tiskanim slovima.	Prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima.	Samostalno prepoznaje i ističe točke i označava ih velikim tiskanim slovima.
Određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje istaknute točke i označava ih velikim tiskanim slovima“* po zadanim elementima.	Određuje samo vrhove geometrijskih likova kao točke.	Određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke prema riješenom primjeru.	Određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke.	Određuje vrhove geometrijskih tijela i likova kao točke, označava ih i imenuje velikim početnim slovom.
Crta (ističe) točke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Crta (ističe) točke“* po zadanim elementima.	Ističe točke na sjecištu ravnih i zakrivljenih crta uz dodatnu pomoć učitelja.	Ističe točke na sjecištu ravnih i zakrivljenih crta te na geometrijskim likovima.	Ističe točke na sjecištu ravnih i zakrivljenih crta, na geometrijskim tijelima i likovima uz povremene poticaje.	Ističe točke na sjecištu ravnih i zakrivljenih crta, na geometrijskim tijelima i likovima bez poticaja.
MJERENJE					
ISHOD: OŠ MAT D.1.1. Analizira i uspoređuje objekte iz okoline prema mjerivom svojstvu.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**

Prepoznaje odnose među predmetima: dulji – kraći – jednako dug, veći – manji – jednak.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje odnose među predmetima: dulji – kraći – jednako dug, veći – manji – jednak“* po zadanim elementima.	Prepoznaje odnose među predmetima: dulji – kraći – jednako dug, veći – manji – jednak.	Uspoređuje odnose među predmetima: dulji – kraći – jednako dug, veći – manji – jednak te ih objašnjava.	Uspoređuje, razvrstava i niže objekte prema mjerivu svojstvu.	Samostalno uspoređuje, razvrstava i niže objekte prema mjerivu svojstvu.
Određuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Određuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt“* po zadanim elementima.	Određuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt.	Međusobno uspoređuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt.	Uspoređuje najdulji, najkraći, najveći, najmanji objekt te ih po tim svojstvima razvrstava.	Uspoređuje, razvrstava i niže objekte prema mjerivu svojstvu.
ISHOD: OŠ MAT D.1.2. Služi se hrvatskim novcem u jediničnoj vrijednosti kune u skupu brojeva do 20.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.	Prepoznaje hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.	Uspoređuje i razvrstava hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.	Razvrstava po vrijednosti hrvatske kovanice i novčanice vrijednosti: 1 kuna, 2 kune, 5 kuna, 10 kuna i 20 kuna.
Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna“* po zadanim elementima.	Služi se kunama pri jednostavnijim radnjama.	Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna uz pomoć i zadane primjere.	Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna.	Služi se kunama i znakom jedinične vrijednosti kuna, shvaća vrijednost novca, primjenjuje znanje na svakodnevne situacije.
Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica te računa s novcem u skupu brojeva do 20.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica te računa s novcem u skupu brojeva do 20“* po zadanim elementima.	Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica, uz asistenciju računa s novcem jednostavnije zadatke.	Prema zadanim smjernicama i predlošcima uviđa vrijednost kovanica i novčanica, računa s novcem jednostavnije zadatke.	Uspoređuje vrijednosti kovanica i novčanica te računa s novcem u skupu brojeva do 20.	Objašnjava i demonstrira vrijednost kovanica i novčanica, lako i brzo računa s novcem u skupu brojeva do 20.
Objašnjava svrhu i korist štednje.	**Navedena sastavnica ishoda ne vrednuje se numerički, već se za nju vode pisane bilješke.**				
PODACI, STATISTIKA I VJEROJATNOST					

ISHOD: OŠ MAT E.1.1. Služi se podatcima i prikazuje ih piktogramima i jednostavnim tablicama.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Određuje skup prema nekome svojstvu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Određuje skup prema nekome svojstvu“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka članove svrstava u skupove.	Prema zadanim smjernicama određuje skup prema nekome svojstvu.	Određuje skup prema određenom svojstvu.	Brzo, lako i točno imenuje kriterije po kojima su članovi svrstani u skup.
Prebrojava članove skupa.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prebrojava članove skupa“* po zadanim elementima.	Uz pomoć i poticaj prebrojava članove skupa.	Uglavnom samostalno prebrojava članove skupa.	Prebrojava članove skupa.	Prebrojava članove skupa i imenuje kriterije po kojima su članovi svrstani u skup
Uspoređuje skupove.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uspoređuje skupove“* po zadanim elementima.	Skupove uspoređuje tek nakon skretanja pozornosti na njihova svojstva.	Uspoređuje skupove.	Uviđa kriterij po kojemu su članovi podijeljeni u skupove i uspoređuje ih.	Samostalno formira skupove po određenim kriterijima.
Prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine (crtež, skup, piktogram i jednostavna tablica).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine“* po zadanim elementima.	Matematičke pojmove prikazuje isključivo crtežom uz pomoć učitelja.	Matematičke pojmove prikazuje crtežom i skupom djelomično točno, piktogramima ili tablicama samo uz pomoć i asistenciju učitelja.	Uglavnom samostalno prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine (crtež, skup, piktogram i jednostavna tablica).	Samostalno prikazuje iste matematičke pojmove na različite načine (crtež, skup, piktogram i jednostavna tablica) te ih koristi prilikom samostalnog rješavanja zadataka.
Čita i tumači podatke prikazane piktogramima i jednostavnim tablicama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Čita i tumači podatke prikazane piktogramima i jednostavnim tablicama“ po zadanim elementima.	Teško povezuje piktogram ili tablicu sa podatcima, čita ih isključivo uz pomoć učitelja.	Čita podatke iz piktograma i tablica uz dodatne smjernice i navođenja.	Uz manju pomoć i greške čita i tumači piktograme i tablice.	Čita i tumači podatke prikazane piktogramima i jednostavnim tablicama.

NASTAVNI PREDMET: PRIRODA I DRUŠTVO

Kurikulum nastavnoga predmeta Priroda i društvo obuhvaća koncepte:

- *Organiziranost svijeta oko nas (oznaka A),*
- *Promjene i odnosi (oznaka B),*
- *Pojedinac i društvo (oznaka C)*
- *Energija (oznaka D).*

U nastavnome predmetu Priroda i društvo dva su elementa vrednovanja:

- *usvojenost znanja*
- *istraživačke vještine.*

Sadržaji vrednovanja nastavnome predmetu Priroda su:

- *razgovor, pitanja i odgovori (usmeni odgovori)*
- *rješavanje zadataka pisane provjere znanja*
- *rješavanje problemskih zadataka*
- *tumačenje grafičkih organizatora znanja i/ili tablično/grafički prikazanih rezultata znanstvenih istraživanja*
- *izvedba pokusa ili istraživanja prema pisanom protokolu*
- *obrazloženje izvedenog pokusa ili istraživanja*
- *izrada izvješća o provedenom istraživanju prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada konceptualnih i/ili umnih mapa, križaljki, pitalica, rebusa, kvizova, stripova, infografika prema unaprijed utvrđenim kriterijima*
- *izrada plakata, prezentacija, seminara prema unaprijed utvrđenim kriterijima.*

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Prirodu i društvo.

A. ORGANIZIRANOST SVIJETA OKO NAS					
ISHOD: PID OŠ A.1.1. Učenik uspoređuje organiziranost u prirodi opažajući neposredni okoliš.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Otkriva da cjelinu čine dijelovi, da se različite cjeline mogu dijeliti na sitnije dijelove.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Otkriva da cjelinu čine dijelovi, da se različite cjeline mogu dijeliti na sitnije dijelove“* po zadanim elementima.	Ne uočava dio cjeline te mogućnost dijeljenja cjeline na sitnije dijelove.	Uočava dijelove cjeline, samostalno ju ne dijeli na sitnije dijelove.	Otkriva da cjelinu čine dijelovi, da se različite cjeline mogu dijeliti na sitnije dijelove.	Samostalno otkriva da cjelinu čine dijelovi te različite cjeline dijeli na sitnije dijelove.
Dijelovi i cjeline imaju različita svojstva/obilježja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Dijelovi i cjeline imaju različita svojstva/obilježja“* po zadanim elementima.	Teško razlikuje dio od cjeline te samo uz navođenje i pomoć uočava njihova osnovna svojstva.	Uočava, ali ne objašnjava svojstva dijelova i cjeline.	Razlikuje i objašnjava većinu svojstava/obilježja dijelova i cjelina.	Nabraja i objašnjava različita svojstva dijelova i njihovih cjelina.
Uočava red u prirodi na primjeru biljaka, životinja i ljudi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uočava red u prirodi na primjeru biljaka, životinja i ljudi“* po zadanim elementima.	Uočava red u prirodi na primjeru biljaka, životinja i ljudi isključivo pomoću primjera.	Uz navođenje uočava red u prirodi na primjeru biljaka, životinja i ljudi.	Bez većih teškoća uočava red u prirodi na primjeru biljaka, životinja i ljudi.	Brzo i argumentirano uočava, povezuje i objašnjava red u prirodi na primjeri biljaka, životinja i ljudi.
Uspoređuje obilježja živoga, svojstva neživoga u neposrednome okolišu	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uspoređuje obilježja živoga, svojstva neživoga u neposrednome okolišu“* po zadanim elementima.	Navodi, ali ne uspoređuje obilježja živoga i neživoga u neposrednom okolišu.	Uspoređuje obilježja živoga, svojstva neživoga u neposrednome okolišu.	Navodi i uspoređuje obilježja živoga, svojstva neživoga u neposrednome okolišu.	Opisuje obilježja bića i svojstva tvari, bilježi vremenske pojave i uočava cjelinu i njezine dijelove opažajući neposredni okoliš.
Imenuje i razlikuje tvari u svome okružju (voda, zrak, zemlja, plastika,	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Imenuje i razlikuje tvari*	Nepotpuno imenuje tvari u svom okružju.	Imenuje tvari u svome okružju (voda, zrak, zemlja, plastika,	Imenuje i razlikuje tvari u svome okružju (voda, zrak, zemlja, plastika,	Povezuje i uspoređuje tvari u svome okružju (voda, zrak, zemlja,

staklo, tkanine, drvo, metal i sl.).	*u svome okružju“* po zadanim elementima.		staklo, tkanine, drvo, metal i sl.).	staklo, tkanine, drvo, metal i sl.).	plastika, staklo, tkanine, drvo, metal i sl.).
Razlikuje svojstva tvari koja istražuje svojim osjetilima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Razlikuje svojstva tvari koja istražuje svojim osjetilima“* po zadanim elementima.	Djelomično se prisjeća svojstva tvari istražena osjetilima.	Razlikuje svojstva tvari koja istražuje svojim osjetilima.	Razlikuje i klasificira svojstva istraživanih tvari svojim osjetilima.	Uspoređuje i analizira svojstva tvari te ih istražuje osjetilima.
Otkriva da se tvari mogu miješati te osjetilima istražuje njihova nova svojstva.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Otkriva da se tvari mogu miješati te osjetilima istražuje njihova nova svojstva“* po zadanim elementima.	Prema jasnim i kratkim uputama otkriva da se tvari mogu miješati.	Uz učiteljevo vođenje otkriva da se tvari mogu miješati.	Otkriva da se tvari mogu miješati te osjetilima istražuje njihova nova svojstva.	Samostalno izvodi pokuse kojima otkriva mogućnosti miješanja tvari i otkriva i istražuje njihova svojstva svojim osjetilima.
Razvrstava bića, tvari ili pojave u skupine primjenom određenoga kriterija, objašnjavajući sličnosti i razlike među njima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Razvrstava bića, tvari ili pojave u skupine primjenom određenoga kriterija, objašnjavajući sličnosti i razlike među njima“* po zadanim elementima.	Netočno i nepotpuno razvrstava bića, tvari ili pojave u skupine primjenom određenoga kriterija.	Razvrstava bića, tvari ili pojave u skupine primjenom zadanog kriterija.	Razvrstava bića, tvari ili pojave u skupine primjenom određenoga kriterija, objašnjavajući sličnosti i razlike među njima uz dodatne napute i pitanja.	Točno i s lakoćom bića, tvari ili pojave razvrstava u skupine prema zadanom kriteriju, objašnjavajući sličnosti i razlike među njima.
Imenuje dijelove svoga tijela i prepoznaje razlike između djevojčice i dječaka.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Imenuje dijelove svoga tijela i prepoznaje razlike između djevojčice i dječaka“* po zadanim elementima.	Imenuje dijelove svoga tijela nepotpuno i netočno. Prepoznaje i uočava razlike između dječaka i djevojčice tek uz navođenje i pojašnjenja.	Uz poticaj imenuje dijelove svoga tijela i razlike između djevojčica i dječaka.	Imenuje dijelove svoga tijela i prepoznaje razlike između djevojčice i dječaka.	Brzo i točno imenuje dijelove svoga tijela i primjerima prepoznaje i potkrepljuje razlike između djevojčice i dječaka.
Navodi dnevne obroke i primjere redovitoga održavanja osobne čistoće i tjelovježbe	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Navodi dnevne obroke i primjere redovitoga održavanja osobne*	Imenuje samo glavne dnevne obroke uz navođenje. Prema zadanim primjerima uviđa važnost i	Navodi dnevne obroke i uz poticaj povezuje očuvanje zdravlja s čistoćom i tjelovježbom.	Navodi dnevne obroke i primjere redovitoga održavanja osobne čistoće i tjelovježbe	Imenuje i predlaže poželjne primjere dnevnih obroka. Uviđa važnost redovitog održavanja osobne

povezujući s očuvanjem zdravlja.	*čistoće i tjelovježbe povezujući s očuvanjem zdravlja"* po zadanim elementima.	povezanost održavanja osobne čistoće, tjelovježbe i zdravlja.		povezujući s očuvanjem zdravlja.	čistoće i tjelovježbe te njihovu vezu s očuvanjem zdravlja.
ISHOD: PID OŠ A.1.2. Učenik prepoznaje važnost organiziranosti vremena i prikazuje vremenski slijed događaja.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Određuje i imenuje doba dana, dane u tjednu i godišnja doba opažajući organiziranost vremena.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Određuje i imenuje doba dana, dane u tjednu i godišnja doba opažajući organiziranost vremena"* po zadanim elementima.	Uz učiteljevu pomoć ili za modelom određuje i imenuje dane u tjednu i godišnja doba, opaža organiziranost vremena u kratkim i jasnim zadacima uz predložak.	Određuje i imenuje dane u tjednu i godišnja doba uz poneka navođenja, opaža organiziranost vremena na osobnom iskustvu i uz primjer.	Određuje i imenuje doba dana, dane u tjednu i godišnja doba opažajući organiziranost vremena.	Samostalno, točno i različitim smjerom nabraja dane u tjednu i godišnja doba opažajući organiziranost vremena.
Prikazuje vremenski slijed događaja u odnosu na jučer, danas i sutra i u odnosu na doba dana (npr. Vremenska crta).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prikazuje vremenski slijed događaja u odnosu na jučer, danas i sutra i u odnosu na doba dana"* po zadanim elementima.	Isključivo uz predložak prikazuje vremenski slijed događaja u odnosu na doba dana i neke dane u tjednu i neka godišnja doba.	Prikazuje vremenski slijed događaja u odnosu na doba dana, uz pomoć ih prikazuje u odnosu na dane u tjednu i godišnja doba.	Opisuje i prikazuje vremenski slijed događaja u odnosu na doba dana, dane u tjednu i/ili godišnja doba uz povremeni poticaj.	Na vremenskoj crti opisuje i prikazuje vremenski slijed događaja u odnosu na doba dana, dane u tjednu i/ili godišnja doba točno i s lakoćom.
Reda pravilno dane u tjednu i prepoznaje važnost organiziranosti vremena.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Reda pravilno dane u tjednu i prepoznaje važnost organiziranosti vremena"* po zadanim elementima.	Reda pravilno dane u tjednu uz predložak ili pomoć.	Reda većinom pravilno dane u tjednu, ali teže prepoznaje važnost organiziranosti vremena (dan, tjedan).	Reda pravilno dane u tjednu i prepoznaje važnost organiziranosti vremena.	Reda pravilno dane u tjednu bez obzira na zadani slijed i prepoznaje i opisuje važnost organiziranosti vremena.
ISHOD: PID OŠ A.1.3. Učenik uspoređuje organiziranost različitih prostora i zajednica u neposrednome okružju.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Uspoređuje organizaciju doma i škole (članovi obitelji, djelatnici u školi, radni prostor, prostorije...).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uspoređuje organizaciju doma i škole"* po zadanim elementima.	Prema primjeru i uputama nabraja i kratko uspoređuje organizaciju doma i škole.	Nabraja organizaciju doma i škole, ali uspoređuje uz pomoć i kraće navođenje.	Uspoređuje organizaciju doma i škole (članovi obitelji, djelatnici u školi, radni prostor, prostorije...).	Opisuje organiziranost različitih prostora i pravila i primjere njihove primjene u

					neposrednome okružju te razlikuje iste.
Prepoznaje važnost uređenja prostora u domu i školi te vodi brigu o redu u domu i školi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje važnost uređenja prostora u domu i školi te vodi brigu o redu u domu i školi“* po zadanim elementima.	Povremeno prepoznaje važnost uređenja prostora, ali ne shvaća svoju ulogu o vođenju reda u domu i školi, djeluje tek uz poticaj i jasne zadatke.	Prepoznaje važnost uređenja prostora u domu i školi, ali brigu vodi o redu isključivo uz naputak.	Prepoznaje važnost uređenja prostora u domu i školi te vodi brigu o redu u domu i školi.	Navodi svoje dužnosti u obitelji i školi te opisuje svoje djelovanje kako u domu, tako i u školi.
Prepoznaje organizaciju prometa (promet, prometnica, pješaci, vozači, prometni znakovi).	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje organizaciju prometa“* po zadanim elementima.	Djelomično prepoznaje organizaciju prometa, ali još uvijek se ne snalazi sigurno u organizaciji prometa primjerenoj njegovoj dobi (pješak, pješački prijelaz, prometnica, pločnik) te ga je potrebno nadzirati u prometu.	Prepoznaje organizaciju prometa (promet, prometnica, pješaci, vozači, prometni znakovi).	Kreće se u poznatom prostoru (put od škole do kuće ili promet oko škole) prema unaprijed dogovorenim pravilima samostalno.	Prepoznaje i primjenjuje bez dodatnih uputa dogovorena i upoznata pravila u organizaciji prometnica, kako u poznatom i bliskom okružju, tako i u manje poznatom prostoru.
Opisuje organiziranost zajednice u svome okružju te prepoznaje važnost pravila za njezino djelovanje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Opisuje organiziranost zajednice u svome okružju te prepoznaje važnost pravila za njezino djelovanje“* po zadanim elementima.	Uz pomoć i navođenje navodi organiziranost njemu bliske zajednice (razred-škola, obitelj) te prepoznaje njemu bliska pravila i njihovu važnost u djelovanju zajednice.	Uz jasan primjer opisuje organiziranost zajednice u svome okružju te prepoznaje važnost pravila za njezino djelovanje, ali je ista potrebno sustavno ponavljati.	Opisuje organiziranost zajednice u svome okružju te prepoznaje važnost pravila za njezino djelovanje uz manja navođenja i upute.	Shvaća, opisuje i na osobnom iskustvu pojašnjava organiziranost zajednice (npr. vrtić, razred, škola, susjedstvo, naselje..) te uviđa važnost pravila i pridržavanja pravila za djelovanje zajednice.
Uspoređuje pravila u domu i školi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Uspoređuje pravila u domu i školi“ po zadanim elementima.	Razlikuje pravila u domu i školi, ali ne uspoređuje ih.	Uspoređuje većinu pravila u domu i školi koja su unaprijed određena i pojašnjena.	Uspoređuje pravila u domu i školi, određuje važnost istih.	Uspoređuje i objašnjava sličnosti i razlike pravila u domu i školi te opisuje kako se pridržava istih.

Opisuje svoje dužnosti u zajednicama kojima pripada.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje svoje dužnosti u zajednicama kojima pripada“ po zadanim elementima.	Teško određuje svoje dužnosti u zajednicama koje pripada.	Opisuje svoje dužnosti prema zadanom primjeru (kućni red škole, razredna pravila, dužnost u domu).	Opisuje svoje dužnosti u zajednicama kojima pripada.	Navodi i opisuje svoje dužnosti u zajednicama kojima pripada te objašnjava zašto je važno izvršavati svoje dužnosti.
B: PROMJENE I ODNOSI					
ISHOD: PID OŠ B.1.1. Učenik uspoređuje promjene u prirodi i opisuje važnost brige za prirodu i osobno zdravlje.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Opisuje vremenske prilike, rast i razvoj biljke, svoj rast i razvoj.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda „Opisuje vremenske prilike, rast i razvoj biljke, svoj rast i razvoj“ po zadanim elementima.	Navodi vremenske prilike, rast i razvoj biljke, svoj rast i razvoj, ali teže samostalno opisuje, tek uz pomoć i navođenje.	Opisuje vremenske prilike, rast i razvoj biljke, svoj rast i razvoj prema primjeru te uz dodatne upute.	Opisuje i prikazuje promjene u živoj prirodi oko sebe i svoj rast i razvoj prema kraćim uputama.	Samostalno opisuje i prikazuje promjene u živoj prirodi oko sebe i svoj rast i razvoj
Povezuje izmjenu dana i noći i godišnjih doba s promjenama u životu biljaka, životinja i ljudi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Povezuje izmjenu dana i noći i godišnjih doba s promjenama u životu biljaka, životinja i ljudi“* po zadanim elementima.	Navodi izmjenu dana i noći i shvaća izmjenu, ali teže povezuje izmjenu dana i noći s izmjenom godišnjih doba i promjena u životu biljaka, životinja i ljudi.	Reproducira naučeno o izmjeni dana i noći i godišnjih doba s promjenama u životu živih bića.	Opisuje izmjenu dana i noći i godišnjih doba s promjenama u životu biljaka, životinja i ljudi uz poneke dodatne upute.	Povezuje izmjenu dana i noći i godišnjih doba s promjenama u životu biljaka, životinja i ljudi te samostalno zaključuje o povezanosti i promjenama.
Promatra i predviđa promjene u prirodi u neposrednome okolišu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Promatra i predviđa promjene u prirodi u neposrednome okolišu“* po zadanim elementima.	Promatra promjene u prirodi u neposrednome okolišu, opisuje prema uputama, djelomično uspoređuje tek nakon primjera.	Promatra i opisuje promjene u prirodi u neposrednome okolišu, ali samostalno ne uspoređuje.	Promatra i predviđa uz kratke upute promjene u prirodi u neposrednome okolišu.	Promatra, uspoređuje i predviđa promjene u prirodi u neposrednome okolišu bez pomoći i točno.
Brine se za očuvanje osobnoga zdravlja i okružja u kojemu živi i boravi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Brine se za očuvanje osobnoga zdravlja i okružja u kojemu*	Prepoznaje važnost brige za očuvanje osobnoga zdravlja i okružja u kojemu živi i boravi, ali se ne izražava	Brine se za očuvanje osobnoga zdravlja i okružja u kojem živi prema obrascu koji je usvojio u školi, svoje	Brine se za očuvanje osobnoga zdravlja i okružja u kojemu živi i boravi.	Brine se o sebi i prirodi oko sebe te navodi i pojašnjava posljedice nebrige, predlaže svoje savjete i ideje.

	živi i boravi" po zadanim elementima.	samostalno svojim govorom o načinu na koji se brine o očuvanju osobnoga zdravlja i okružja u kojemu živi i boravi.	primjere navodi tek nakon dodatnih pojašnjenja i primjera.		
ISHOD: PID OŠ B.1.2. Učenik se snalazi u vremenskim ciklusima, prikazuje promjene i odnose među njima te objašnjava povezanost vremenskih ciklusa s aktivnostima u životu.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Razlikuje dan i noć te povezuje doba dana s vlastitim i obiteljskim obvezama i aktivnostima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Razlikuje dan i noć te povezuje doba dana s vlastitim i obiteljskim obvezama i aktivnostima"* po zadanim elementima.	Razlikuje dan i noć, prepoznaje neke aktivnosti s dobom dana i noći, ali ne zaključuje samostalno o izmjeni i vremenskim odrednicama pojedine aktivnosti.	Razlikuje dan i noć te povezuje doba dana s vlastitim i obiteljskim obvezama i aktivnostima uz dodatne upute.	Razlikuje dan i noć te povezuje i opisuje doba dana s vlastitim i obiteljskim obvezama i aktivnostima.	Primjenjuje i raščlanjuje vlastite i obiteljske obveze i aktivnosti te uspoređuje izmjenu dana i noći s aktivnostima koje se u nekom od doba dana izvode samostalno i točno.
Određuje odnos jučer-danas-sutra na primjerima iz svakodnevnoga života i opisuje njihovu promjenjivost.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Određuje odnos jučer-danas-sutra na primjerima iz svakodnevnoga života i opisuje njihovu promjenjivost"* po zadanim elementima.	Djelomično ili uz pomoć određuje izmjenu jučer-danas-sutra, njihovu promjenjivost navodi tek nakon zadanog riješenog primjera.	Određuje odnos jučer-danas-sutra prema uputama ili zadanom primjeru iz svakodnevnog života te na taj način i opisuje njihovu promjenjivost.	Određuje odnos jučer-danas-sutra na primjerima iz svakodnevnoga života i opisuje njihovu promjenjivost.	Pretpostavlja prema osobnom primjeru, ali i prema iskustvima drugih o odnosu jučer-danas-sutra te raščlanjuje i zaključuje o njihovoj promjenjivosti
Prepoznaje smjenu godišnjih doba i svoje navike prilagođava određenomu godišnjem dobu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje smjenu godišnjih doba i svoje navike prilagođava određenomu godišnjem dobu"* po zadanim elementima.	Nabraja 4 godišnja doba naučenim slijedom, ali isključivo uz pomoć i vođeni razgovor prepoznaje izmjenu. Osobne navike prilagođava godišnjem dobu prema uputama, ali ne i samostalno.	Prepoznaje smjenu godišnjih doba i svoje navike prilagođava određenomu godišnjem dobu.	Objašnjava smjenu godišnjih doba i svoje navike prilagođava određenomu godišnjem dobu.	Vremenskim slijedom prati, prepoznaje i opisuje smjenu godišnjih doba i svoje navike prilagođava izmjeni godišnjih doba te pojašnjava zašto to čini.

Promatra, prati i bilježi promjene i aktivnosti s obzirom na izmjenu dana i noći i smjenu godišnjih doba.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Promatra, prati i bilježi promjene i aktivnosti s obzirom na izmjenu dana i noći i smjenu godišnjih doba“* po zadanim elementima.	Prema zadanom kalendaru prirode učenik promatra i bilježi jednostavnije promjene i aktivnosti s obzirom na izmjenu dana i noći i godišnjih doba.	Prema unaprijed dogovorenim uputama (kalendar prirode, zadana IKT aplikacija) promatra, prati i bilježi promjene i aktivnosti s obzirom na izmjenu dana i noći i smjenu godišnjih doba.	Promatra, prati i bilježi promjene i aktivnosti s obzirom na izmjenu dana i noći i smjenu godišnjih doba.	Sustavno promatra, prati i bilježi promjene i aktivnosti s obzirom na izmjenu dana i noći i smjenu godišnjih doba te samostalno izvodi zaključke o izmjeni dana i noći i smjeni godišnjih doba.
Reda svoje obveze, aktivnosti, događaje i promjene u danu i/ili tjednu prikazujući ih na vremenskoj crti ili lenti vremena ili crtežom ili dijagramom ili uz korištenje IKT-a ovisno o uvjetima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Reda svoje obveze, aktivnosti, događaje i promjene u danu i/ili tjednu prikazujući ih na vremenskoj crti ili lenti vremena ili crtežom ili dijagramom ili uz korištenje IKT-a ovisno o uvjetima“* po zadanim elementima.	Isključivo uz dodatne upute i pojednostavljene zadatke učenik reda svoje obveze, aktivnosti i događaje na vremenskoj crti.	Učenik prikazuje svoje obveze/događaje na vremenskoj crti i umnoj mapi prema unaprijed određenim smjernicama i jednostavnim uputama.	Opisuje i prikazuje promjene i odnose dana i noći, dana u tjednu i godišnjih doba te ih povezuje s aktivnostima u životu prema zadanim smjernicama.	Učenik se koristi vremenskom crtom ili drugim prikazima vremenskoga slijeda (IKT aplikacije, zadane ili samostalno kreirane-prilagođene, umne mape, karte znanja i slično), kako bi pratio ili planirao vlastite aktivnosti u danu i/ili tjednu Opisuje i prikazuje promjene i odnose dana i noći, dana u tjednu i godišnjih doba te ih povezuje s aktivnostima u životu bez ikakvih dodatnih uputa i smjernica.
ISHOD: PID OŠ B.1.3. Učenik se snalazi u prostoru oko sebe poštujući pravila i zaključuje o utjecaju promjene položaja na odnose u prostoru.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Snalazi se u neposrednome okružju doma i škole uz poštivanje i primjenu prometnih pravila.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Snalazi se u neposrednome okružju doma i škole uz poštivanje i primjenu prometnih*	Rijetko se samostalno snalazi u neposrednome okružju doma i škole, shvaća primjenu prometnih pravila isključivo uz dodatne upute i pomoć učitelja.	Većinom se snalazi u neposrednom okružju doma i škole, s tim da je prometna pravila kojih se treba pridržavati potrebno svakodnevno ponavljati	Snalazi se u neposrednome okružju doma i škole uz poštivanje i primjenu prometnih pravila uz poneko odstupanje.	Samostalno se snalazi u neposrednome okružju doma i škole (put od škole do kuće), prometna pravila prepoznaje, pridržava ih

	pravila“ po zadanim elementima.		kako ih ne bi svaki put prepoznavao, ili poštivao uz pomoć, nego se samostalno snalazio.		se pravilno i pravovremeno.
Istražuje vlastiti položaj, položaj druge osobe i položaj predmeta u prostornim odnosima u učionici i izvan učionice.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Istražuje vlastiti položaj, položaj druge osobe i položaj predmeta u prostornim odnosima u učionici i izvan učionice“* po zadanim elementima.	Istražuje vlastiti položaj i položaj druge osobe/predmeta u učionici, ali ga određuje isključivo prema sebi i prostoriji u kojoj se nalazi, ne predviđa položaje izvan prostorije i prema zamišljanju.	Istražuje vlastiti položaj, položaj druge osobe i položaj predmeta u prostornim odnosima u učionici i izvan učionice uz smjernice i upute.	Istražuje vlastiti položaj, položaj druge osobe i položaj predmeta u prostornim odnosima u učionici i izvan učionice.	Smješta sebe/predmete u određene položaje u prostoriji ili izvan u položaje i zorno i prema zamišljanju.
Prepoznaje, razlikuje i primjenjuje odnose: gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje, razlikuje i primjenjuje odnose: gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad“* po zadanim elementima.	Prepoznaje odnose: gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad.	Razlikuje odnose: gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad.	Primjenjuje odnose: gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad.	Određuje položaj prema zadanim prostornim odrednicama uz poštivanje i primjenu pravila (samostalno primjenjuje i zaključuje o odnosima gore-dolje, naprijed-natrag, ispred-iza, lijevo-desno, unutar-izvan, ispod-iznad).
Uočava promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući položaje u prostoru.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uočava promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući položaje u prostoru“* po zadanim elementima.	Uz upute prepoznaje promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući položaje u prostoru.	Razlikuje i djelomično uočava promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući položaje u prostoru.	Uočava promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući položaje u prostoru.	Samostalno otkriva promjenjivost prostornih odnosa mijenjajući ili zamišljajući mijenjanje položaja u prostoru.
C: POJEDINAC I DRUŠTVO					
ISHOD: PID OŠ C.1.1. Učenik zaključuje o sebi, svojoj ulozi u zajednici i uviđa vrijednosti sebe i drugih.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Prepoznaje svoju posebnost i vrijednosti	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda	Prepoznaje svoju posebnost i vrijednosti	Razlikuje svoju ulogu i posebnost, kao i ulogu i	Otkriva svoju ulogu u zajednici i povezanost s	Aktivno opisuje svoju ulogu i posebnost, kao i

kao i posebnost i vrijednosti drugih osoba i zajednica kojima pripada; otkriva svoju ulogu u zajednici i povezanost s ostalim članovima s kojima je povezan događajima, interesima, vrijednostima.	*„Prepoznaje svoju posebnost i vrijednosti kao i posebnost i vrijednosti drugih osoba i zajednica kojima pripada; otkriva svoju ulogu u zajednici i povezanost s ostalim članovima s kojima je povezan događajima, interesima, vrijednostima“* po zadanim elementima.	kao i posebnost i vrijednosti drugih osoba i zajednica kojima pripada	posebnost drugih i zajednice kojoj pripada	ostalim članovima s kojima je povezan događajima, interesima, vrijednostima.	ulogu i posebnost drugih i zajednice kojoj pripada (razred, škola, obitelj, interesna skupina-klub/društvo)
Zaključuje o svome ponašanju, odnosu i postupcima prema drugima i promišlja o utjecaju tih postupaka na druge.			**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**		
Zaključuje o utjecaju pojedinca i zajednice na njegovu osobnost i ponašanje.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Zaključuje o utjecaju pojedinca i zajednice na njegovu osobnost i ponašanje“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka na zadanim primjerima sasvim djelomično zaključuje o utjecaju pojedinca i zajednice na njegovu osobnost i ponašanje.	Djelomično samostalno zaključuje o utjecaju pojedinca i zajednice na njegovu osobnost i ponašanje.	Zaključuje o utjecaju pojedinca i zajednice na njegovu osobnost i ponašanje uz poneke smjernice.	Zaključuje i objašnjava o utjecaju pojedinca i zajednice na njegovu osobnost i ponašanje (ponašanje u interesnoj grupi, razredu/pravila i slično).
Sudjeluje u obilježavanju događaja, praznika, blagdana.			**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**		

ISHOD: PID OŠ C.1.2. Učenik uspoređuje ulogu i utjecaj prava, pravila i dužnosti na pojedinca i zajednicu i preuzima odgovornost za svoje postupke					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Upoznaje ljudska prava i prava djece i razgovara o njima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Upoznaje ljudska prava i prava djece i razgovara o njima“* po zadanim elementima.	Prepoznaje ljudska prava djece, ali razgovara o njima kratkim i jednostavnim većinom odgovorima.	Imenuje većinu ljudskih prava djece i razgovara o njima uz upute i dogovoreni plan razgovora.	Imenuje i opisuje uz manje mjernice ljudska prava i prava djece te razgovara o pravima koje ima.	Obrazlaže i opisuje utjecaj različitih prava, pravila i dužnosti na pojedinca i zajednicu, opisuje posljedice nepoštivanja te preuzima odgovornost za svoje postupke.

Primjenjuje pravila, obavlja dužnosti te poznaje posljedice za njihovo nepoštivanje u razrednoj zajednici i školi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Primjenjuje pravila, obavlja dužnosti te poznaje posljedice za njihovo nepoštivanje u razrednoj zajednici i školi“* po zadanim elementima.	Prepoznaje pravila, obavlja dužnosti te poznaje posljedice za njihovo nepoštivanje u razrednoj zajednici i školi.	Razlikuje pravila, obavlja dužnosti te poznaje posljedice za njihovo nepoštivanje u razrednoj zajednici i školi.	Primjenjuje pravila, obavlja dužnosti te poznaje posljedice za njihovo nepoštivanje u razrednoj zajednici i školi.	Primjenjuje, objašnjava i zaključuje o pravilima i primjeni istih, obavlja dužnosti samoinicijativno, svjestan posljedica nepoštivanja pravila i normi, odgovorno, savjesno i svjesno, kako u razrednoj zajednici, tako u školi i izvan nje.
Obavlja dužnosti i pomaže u obitelji te preuzima odgovornost.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Obavlja dužnosti i pomaže u obitelji te preuzima odgovornost“* po zadanim elementima.	Prepoznaje prava i dužnosti, ali dužnosti teže poima i preuzima.	Razlikuje prava i dužnosti, ali dužnosti i obveze izvršava uz stalno podsjećanje.	Razlikuje prava i dužnosti te obavlja dužnosti i preuzima odgovornost uz poneka manja odstupanja.	Razlikuje prava od dužnosti te iste i obavlja uvažavajući shvaćajući važnost izvršavanja i obveza, s obzirom na prava.
Prepoznaje svoju posebnost i vrijednost kao i posebnosti i vrijednosti drugih osoba i zajednica kojima pripada te uočava važnost različitosti i ravnopravnosti.			**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**		
Otkriva svoju ulogu u zajednici, povezanost s ostalim članovima s kojima je povezan događajima, interesima, vrijednostima.			**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**		
Ponaša se u skladu s pravima djece i razgovara o njima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Ponaša se u skladu s pravima djece i razgovara o njima“* po zadanim elementima.	Ponaša se u skladu s pravima djece i razgovara o njima uz poticaj, dodatna pojašnjenja i pomoć.	Relativno se većinom ponaša u skladu s pravima djece i razgovara o njima.	Ponaša se u skladu s pravima djece i razgovara o njima, potiče i podržava ideje o uključivanju u akcije koje pomažu djeci kojoj su prava ugrožena.	Ponaša se u skladu s pravima djece i razgovara o njima te obrazlaže o važnosti prava djece te o djeci kojima su prava ugrožena i predlaže kako im njihova razredna zajednica može pomoći (Unicef-Afrika i slično).
Uvažava različitosti u svome okružju.		**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**			

Predlaže načine rješavanja problema.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Predlaže načine rješavanja problema“* po zadanim elementima.	Rijetko samostalno predlaže načine rješavanja problema.	Potaknut primjerom predlaže načine rješavanja problema.	Predlaže načine rješavanja problema.	Predlaže zanimljive načine rješavanja problema.
Koristi se, svjesno i odgovorno, telefonskim brojem 112.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Koristi se, svjesno i odgovorno, telefonskim brojem 112“* po zadanim elementima.	Potrebno ga je poticati na svjesnu i odgovornu uporabu brojevima za hitne slučajeve.	Većinom se uz poticaj koristi se, svjesno i odgovorno, telefonskim brojem 112.	Koristi se, svjesno i odgovorno, telefonskim brojem 112.	Koristi se, svjesno, savjesno i odgovorno, telefonskim brojem 112 te uviđa važnost ne poigravanja s važnim telefonskim brojevima iz zabave.
Ponaša se odgovorno u domu, školi, javnim mjestima, prometu, prema svome zdravlju i okolišu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Ponaša se odgovorno u domu, školi, javnim mjestima, prometu, prema svome zdravlju i okolišu“* po zadanim elementima.	Ponekad oscilira u odgovornom ponašanju prema svome zdravlju i brizi za okoliš, ali na poticaj većinom pozitivno reagira.	Razlikuje odgovorno ponašanje od neodgovornoga u domu, školi, javnim mjestima, prometu, te se ponaša u skladu s dogovorenim pravilima i normama uz povremeni poticaj.	Odgovorno se ponaša u domu, školi, na javnim mjestima i u prometu prema svome zdravlju i okolišu te brine o čistoći okoliša.	Ponaša se odgovorno, pristojno u domu, školi, javnim mjestima, prometu, prema svome zdravlju i okolišu te svojim ponašanjem služi za primjer ostalima.
Koristi se, odgovorno i sigurno, IKT-om uz učiteljevu pomoć (sigurnost, zaštita, komunikacija).			**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**		

D: ENERGIJA

ISHOD: PID OŠ D.1.1. Učenik objašnjava na temelju vlastitih iskustava važnost energije u svakodnevnome životu i opasnosti s kojima se može susresti pri korištenju te navodi mjere opreza.

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Opisuje uređaje iz svakodnevnoga života i njihovu svrhu.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Opisuje uređaje iz svakodnevnoga života i njihovu svrhu“* po zadanim elementima.	Prepoznaje i imenuje uređaje iz svakodnevnoga života i njihovu svrhu.	Razlikuje i imenuje uređaje iz svakodnevnoga života i njihovu svrhu.	Opisuje uređaje iz svakodnevnoga života i njihovu svrhu.	Opisuje uređaje iz svakodnevnoga života i njihovu svrhu, navodi uređaje ili predmete kojima se koristi, opaža što ih pokreće te opisuje sigurnu uporabu i

					postupke u slučaju opasnosti.
Prepoznaje i opisuje opasnosti koje se mogu javiti pri uporabi uređaja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje i opisuje opasnosti koje se mogu javiti pri uporabi uređaja“* po zadanim elementima.	Prepoznaje i opisuje opasnosti koje se mogu javiti pri uporabi uređaja.	Razlikuje i opisuje opasnosti koje se mogu javiti pri uporabi uređaja.	Opisuje opasnosti koje se mogu javiti pri nepravilnoj uporabi uređaja te imenuje načine na koje se mogu opasnosti ukloniti uz poneki poticaj pri objašnjavanju.	Opisuje na temelju vlastitih iskustava važnost energije u svakodnevnome životu te opisuje i objašnjava opasnosti koje se mogu javiti pri uporabi uređaja i kako reagirati pri pojavi opasnosti.
Razvija naviku isključivanja uređaja kad se ne koristi njime, brine se o čišćenju i čuvanju svojih uređaja te je svjestan štetnosti dugotrajne i nepravilne upotrebe tehnologije.			**Navedeni ishod se ne vrednuje već se prati tijekom cijele školske godine.**		
ISTRAŽIVAČKI PRISTUP					
ISHOD: PID OŠ A.B.C.D. 1.1. Učenik uz usmjeravanje opisuje i predstavlja rezultate promatranja prirode, prirodnih ili društvenih pojava u neposrednome okružju i koristi se različitim izvorima informacija.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Opaža i opisuje svijet oko sebe služeći se svojim osjetilima i mjerenjima.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Opaža i opisuje svijet oko sebe služeći se svojim osjetilima i mjerenjima“* po zadanim elementima.	Prema jasnim i kratkim uputama opisuje svijet oko sebe.	Uz učiteljevo vođenje otkriva da se osjetilima i mjerenjima može opažati i opisivati svijet i promjene oko nas.	Otkriva svojstva i osobine svijeta oko sebe svojim osjetilima i mjerenjima uz povremeno vođeno izlaganje.	Samostalno izvodi pokuse kojima otkriva i opisuje svijet oko sebe, služeći se svojim osjetilima, mjerenjima i IKT tehnologijom.
Crta opaženo i označava/imenuje dijelove.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Crta opaženo i označava/imenuje dijelove“* po zadanim elementima.	Ponekad uz učitelje upute crta opaženo i označava dijelove, imenuje ih u skladu s usvojenim tehnikama čitanja i pisanja.	Crta opaženo i označava dijelove prema uputama ili primjeru.	Crta opaženo i označava dijelove.	Crta opaženo, uredno, točno i jasno i imenuje dijelove.
Prepoznaje uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Prepoznaje uzročno-posljedične veze u*	Djelomično i metodom pokušaja i pogrešaka prepoznaje uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju.	Reproducira uočene uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju.	Prepoznaje uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju, objašnjava uz učiteljevo vođenje.	Prepoznaje i objašnjava uzročno-posljedične veze u neposrednome okružju.

	neposrednome okružju“ po zadanim elementima.				
Postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi“* po zadanim elementima.	Metodom pokušaja i pogrešaka ponekad postavlja jednostavna pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.	Postavlja jednostavna pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.	Potaknut primjerom postavlja povezana pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.	Samoinicijativno postavlja pitanja povezana s opaženim promjenama u prirodi.
Postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama“* po zadanim elementima.	Isključivo uz predložak postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama.	Postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama.	Postavlja pitanja o prirodnim i društvenim pojavama, na neka samostalno daje odgovore i pojašnjava.	Uspoređuje i komentira prirodne i društvene pojave dovodeći u vezu svojim pitanjima pojave u prirodi i društvu.
Objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo“* po zadanim elementima.	Prepoznaje uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo prema primjeru.	Razlikuje i povremeno objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo.	Objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo.	Objašnjava uočeno, iskustveno doživljeno ili istraženo na zanimljiv i kreativan način.
Uočava probleme i predlaže rješenja.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Uočava probleme i predlaže rješenja“* po zadanim elementima.	Prepoznaje probleme, ali ne predlaže rješenja.	Razlikuje probleme, ali rješenja predlaže samo uz dodatne upute i smjernice.	Uočava probleme i predlaže rješenja.	S lakoćom uočava probleme i predlaže rješenja na zanimljiv i kreativan način.
Raspravlja, uspoređuje i prikazuje rezultate na različite načine – crtežom, slikom (piktogramima), grafom i sl.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Raspravlja, uspoređuje i prikazuje rezultate na različite načine“* po zadanim elementima.	Podatke u grafičkim prikazima čita isključivo uz pomoć nastavnika.	Uglavnom samostalno čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.	Čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.	Prikazuje, povezuje i čita podatke u grafičkim prikazima i tekstovima drugih nastavnih predmeta.
Donosi jednostavne zaključke.	Učenik ne ostvaruje sastavnicu ishoda *„Donosi jednostavne zaključke“* po zadanim elementima.	Teže donosi jednostavne zaključke.	Donosi jednostavne zaključke potaknut primjerima.	Donosi jednostavne zaključke.	Donosi složenije zaključke samostalno i jasno.

NASTAVNI PREDMET: TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA

Predmet Tjelesna i zdravstvena kultura sadrži četiri predmetna područja:

A) Kineziološka teorijska i motorička znanja (OŠ TZK A; SŠ TZK G A)
B) Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti (OŠ TZK B; SŠ TZK GB)
C) Motorička postignuća (OŠ TZK C; SŠ TZK G C)
D) Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja (OŠ TZK D; SŠ TZK G D)

Sadržaji praćenja i provjeravanja su:

a) Motorička znanja
b) Motorička postignuća
c) Morfološke značajke, motoričke i funkcionalne sposobnosti
d) Aktivnost učenika i odgojni učinci.

U Tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi elementi ocjenjivanja koji se neposredno kriterijski ocjenjuju su:

a) Motorička znanja
b) Motorička postignuća
c) Aktivnost učenika i odgojni učinci.

Tekst u kurzivu je u cijelosti preuzet iz Kurikuluma za Tjelesnu i zdravstvenu kulturu.

Kako je u nastavnom predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura rezultat rada uvelike ovisi o fizičkim karakteristikama učenika, u praksi se pokazalo kako učenici ostvaruju zadane ishode na najmanjoj razini ocjene dobar te da je sve ispod te razine demotivirajuće za učenika.

Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja u kojemu će se vrednovati učenički odnos prema aktivnosti i njihova uključenost u iste uvelike ovisi o osobnosti učenika te u tom predmetnom području učenik može ostvariti ocjene od odličan do nedovoljan.

Predmetno područje A: Kineziološka teorijska i motorička znanja			
ISHOD: OŠ TZK A.1.1. Izvodi prirodne načine gibanja.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Izvodi raznovrsne prirodne načine gibanja za ovladavanje prostorom, preprekama, otporom i baratanjem predmetima.	Oponašajući izvodi prirodne načine gibanja, pri čemu gibanja izvodi djelomično pravilno.	Oponašajući izvodi prirodne načine gibanja, pri čemu gibanja izvodi pravilno uz povremene korekcije od strane učitelja.	Oponašajući izvodi prirodne načine gibanja, pri čemu gibanja izvodi pravilno i motorički ispravno.
Prepoznaje raznovrsne prirodne načine gibanja.	Prema primjeru prepoznaje raznovrsne prirodne načine gibanja.	Prepoznaje raznovrsne prirodne načine gibanja koje izvodi uglavnom pravilno.	Prepoznaje i demonstrira raznovrsne prirodne načine gibanja.
ISHOD: OŠ TZK A.1.2. Provodi jednostavne motoričke igre.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Sudjeluje u jednostavnim motoričkim igrama.	Ne razumije upute igre te istu provodi uz dodatne upute.	Igru provodi prema uputi.	Shvaća i primjenjuje pravila igre u potpunosti.
Predmetno područje B: Morfološka obilježja, motoričke i funkcionalne sposobnosti			
ISHOD: OŠ TZK B.1.1. Slijedi upute za svrstavanje u prostoru i prema tjelesnoj visini.			
Sudjeluje u praćenju svoje visine i tjelesne mase.	**Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.**		
Razlikuje tjelesnu visinu od tjelesne mase.	**Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.**		
Pronalazi svoje mjesto u svrstavanju prema visini (vrsta...).	**Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.**		
Predmetno područje C: Motorička postignuća			
ISHOD: OŠ TZK C.1.1. Prati motorička postignuća.			
RAZRADA ISHODA	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
RAZRADA ISHODA: Prati i prepoznaje osobna postignuća u svladanim obrazovnim sadržajima.	Izvodi osnovne strukture usvojenih obrazovnih sadržaja uz pomoć učitelja i iz više pokušaja.	Izvodi osnovne strukture usvojenih obrazovnih sadržaja.	Samostalno izvodi osnovne strukture usvojenih obrazovnih sadržaja.
Predmetno područje D: Zdravstveni i odgojni učinci tjelesnog vježbanja			
ISHOD: OŠ TZK D.1.1. Primjenjuje postupke za održavanje higijene pri tjelesnim vježbanjem i brine se o opremi za TZK.			

RAZRADA ISHODA	NEDOVOLJAN	DOVOLJAN	DOBAR	VRLO DOBAR	ODLIČAN
Primjenjuje postupke za održavanje higijene pri tjelesnom vježbanju.			**Ostvarivanje ishoda se prati i ne podliježe vrednovanju.**		
Brine se o opremi za TZK.	Na sat ne nosi odgovarajuću opremu za rad.	Isključivo uz stalno učiteljevo praćenje i podsjećanje donosi odgovarajuću opremu za TZK.	Uz učiteljevo podsjećanje donosi odgovarajuću opremu za TZK	Uglavnom redovito donosi odgovarajuću opremu za TZK.	Redovito donosi urednu i čistu odgovarajuću opremu za TZK.
ISHOD: OŠ TZK D.1.2. Slijedi upute za rad i pravila motoričke igre.					
RAZRADA ISHODA	**NEDOVOLJAN**	**DOVOLJAN**	**DOBAR**	**VRLO DOBAR**	**ODLIČAN**
Prihvaća pravila igre.	Ne shvaća pravila niti njihovu važnost u igri.	Pravila igre shvaća i prihvaća tek uz stalne intervencije učitelja.	Prihvaća samo neka od postavljenih pravila igre.	Prihvaća i slijedi postavljena pravila uz manje opomene i podsjećanja na isto.	Prihvaća, slijedi i razumije postavljena pravila igre.
Razmatra prihvatljiva i neprihvatljiva ponašanja u igri.	Nedovoljno razvijen osjećaj samokontrole, u igri je prisutno neprihvatljivo ponašanje.	Odgovornost za neprihvatljivo ponašanje prihvaća tek nakon intervencije učitelja.	U igri ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja.	U igri se uglavnom ponaša primjereno.	U igri se ponaša primjereno, prihvaća odgovornost za svoje ponašanje.

Sat razrednika – opaske

	LOŠE	DOBRO	UZORNO
Odnos prema radu	Čak i uz poticaje učitelja teško se uključuje u oblike rada. Neredovito nosi pribor za rad i ispunjava svoje školske obveze. Ne brine o urednosti radnoga mjesta i pribora za rad. Nezainteresiran/nezainteresirana za školski uspjeh.	Nastavne sadržaje prati uz povremena svraćanja pozornost na iste. Uz povremene poticaje se uključuje u nastavni rad. Uglavnom redovito nosi pribor za rad i ispunjava svoje školske obveze. Povremeno se trudi postići što bolje rezultate. Razvijene radne navike.	Primjeren odnos prema učenju i radu. Redovito nosi pribor za rad i ispunjava svoje školske obveze. Slijedi dogovorena pravila. Nastavne sadržaje prati s aktivnom pažnjom. Rado se uključuje u sve oblike rada. U radu aktivna/aktivna i suradljiv/suradljiva.

	Potrebno je stalno poticati razvoj radnih navika. Nedostaju radne navike. Potreban kontinuirani rad u školi i kod kuće. Sadržaje koji su mu/joj neatraktivni usvaja na niskoj razini.	Poraditi na radnim navikama u vidu redovnog rada.	Trudi se postići što bolje rezultate. Visoko razvijene radne navike. Visokih intelektualnih sposobnosti.
Odnos prema prijateljima	Teško kontrolira emocijama što dovodi do konfliktnih situacija sa učenicima. Neodmjeren/neodmjerena u komunikaciji sa prijateljima (psovke, grube riječi). Smišlja i motivira učenike na neprimjerenu igru koja se kosi sa pravilima Škole i razreda.	Uglavnom primjeren odnos prema prijateljima.	Primjeren odnos prema drugim učenicima. Uvijek želi pomoći drugim učenicima.
Odnos prema starijima	Ne uvažava autoritet učitelja. Prema starijima se ne odnosi sa poštovanjem. Neodmjeren/neodmjerena u komunikaciji sa odraslima (psovke, grube riječi).	Uglavnom uvažava autoritet učitelja. Prema starijima se uglavnom odnosi sa poštovanjem.	Uvažava autoritet učitelja. Prema starijima se odnosi sa poštovanjem.
Ponašanje	Odgovornost za neprihvatljivo ponašanje prihvaća tek nakon intervencije učitelja. Uočeno konfliktno ponašanje. Potrebna stalna kontrola emocija. U igri sa vršnjacima ističe se na neprimjerene načine.	Prihvaća i slijedi postavljena pravila uz manje opomene i podsjećanja na isto. Ponekada dolazi do nepoželjnih oblika ponašanja. Prilikom rada ponekada živahan/živahna, teško kontrolira svoju energiju. Zbog nemogućnosti verbaliziranja svojih potreba agresivno nastupa prema učenicima. Ponekada potrebna kontrola emocija. U situacijama povećanih tenzija neprimjereno se ponaša (plakanje, lupanje po stolu).	Izrazito uljudnoga ponašanja. Poznaje i slijedi razredna pravila. Poštuje kućni red Škole. Prihvaća odgovornost za svoje ponašanje. Razvijene socijalne i emocionalne inteligencije. Zrelo i brzo procjenjuje situacije u kojima se nalazi. Izrazito pristojna u ophođenju, marljiva i savjesna. Vesela i energična, omiljena u igri. Uporno i rječito promiče svoje stavove. Visoko razvijena empatija prema djeci i odraslima.

Pripremno razdoblje:

Iva je u pripremnom školskom razdoblju pokazala zrelost, aktivnost i upornost. Izrazito je marljiva i predana školskim zadatcima koje ispunjava sa lakoćom i uredno. Verbalne naputke prati bez poteškoća i dodatnih naputaka. Izrazito uljudnoga ponašanja.

Niko je u pripremnom školskom razdoblju pokazao aktivnost i upornost. Marljiv je i i predan školskim zadatcima koje ispunjava sa lakoćom i djelomično uredno. Verbalne naputke prati bez poteškoća i dodatnih naputaka. Izrazito uljudnoga ponašanja. Nadalje vježbati grafomotoriku.

Leopold je u pripremnom školskom razdoblju pokazao snalažljivost i komunikativnost. Zadatke mu je potrebno individualno objasniti i stalno ga kontrolirati u radu. Pažnja mu je kratkotrajna i nestalna. Uljudnoga ponašanja, na satu ga je potrebno podsjećati na pravila komunikacije.

Jerko je u pripremnom školskom razdoblju pokazao snalažljivost i komunikativnost. Zadane zadatke shvaća ali ga je potrebno često kontrolirati u radu. Pažnja mu je kratkotrajna i nestalna. Na satu ga je potrebno podsjećati na pravila komunikacije. Teško kontrolira svoju veliku energiju koja ga povremeno ometa u izvršavanju nastavnih zadataka.

Šimun je u pripremnom školskom razdoblju pokazao snalažljivost i komunikativnost. Zadane zadatke shvaća ali ga je potrebno često kontrolirati u radu. Pažnja mu je kratkotrajna i nestalna. Na satu ga je potrebno podsjećati na pravila komunikacije. Teško kontrolira svoju veliku energiju koja ga povremeno ometa u izvršavanju nastavnih zadataka.

Toni je u pripremnom školskog razdoblju pokazao otvorenost i komunikativnost. Zadane zadatke shvaća ali ga je potrebno često kontrolirati u radu. Pažnja mu je kratkotrajna i nestalna. Na satu ga je potrebno podsjećati na pravila komunikacije.